

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Företagsekonomiska Institutionen
FEKN90, Företagsekonomi
Examensarbete på Civilekonomprogrammet
VT 2015

Bokföringspraxis i mikroföretag

- Extern eller intern hantering

Författare

Katarina Alquist
Johan André

Handledare

Anders Anell

Sammanfattning

Examensarbetets titel:	Bokföringspraxis i mikroföretag – Extern eller intern hantering
Seminariedatum:	2015-05-27
Kurs:	FEKN90
Författare:	Katarina Alquist, Johan André
Handledare:	Anders Anell
Nyckelord:	Bokföringspraxis, Outsourcing, redovisningskonsult, löpande bokföring
Syfte:	Syftet med studien är att bidra till ökad kunskap och förståelse för hur mikroföretag i Skåne hanterar sin löpande bokföring. Det är även i studiens syfte att utreda om det finns några särskilt betydande faktorer som ligger till grund för besluten att hantera bokföringen antingen internt eller externt och att utreda hur dessa faktorer kan förklaras utifrån existerande teori.
Metod:	Studien bygger på en kvantitativ enkätundersökning med 270 svenska mikroföretag där syftet är att utreda deras hantering av den löpande bokföringen. För att få ett intressentperspektiv på studien har även utvalda intressenter till företagen intervjuats.
Studiens referensram:	Studiens referensram bygger på tre vetenskapliga teorier; Legitimitetsteorin, institutionell teori samt värdekedjan. Utöver dessa teorier används tidigare studier på området för att utveckla studiens analysverktyg som består av begreppen; Trovärdighet, Kontroll, Kunskap, Trygghet, Effektivitet och Anpassning.
Resultat:	I kapitlet presenteras studiens resultat från enkätundersökningen samt de utvalda intressenternas syn på mikroföretagens bokföringspraxis.
Slutsats:	Fördelningen mellan företag som hanterar sin löpande bokföring internt respektive använder sig av extern hjälp är relativt jämn. I motsats till tidigare studier verkar det inte råda någon större kunskapsbrist bland företagen utan det är istället faktorer som Trygghet och Kontroll som har störst påverkan på företagens val gällande hur de hanterar sin löpande bokföring.

Abstract

Title:	Accounting practices in Microenterprises – External or internal processing
Date of seminar:	2015-05-27
Course:	FEKN90
Authors:	Katarina Alquist, Johan André
Supervisor:	Anders Anell
Key words:	Accounting Practices, Outsourcing, accountant, accounting
Purpose:	The purpose of the study is to contribute to increased knowledge and understanding of how microenterprises in Skåne manages its accounting records. The purpose is also to investigate whether there are any particularly significant underlying factors behind the decisions of how to process records internally or externally, and to investigate how these factors can be explained by existing theory.
Method:	The study is based on a quantitative research of 270 Swedish microenterprises where the aim is to investigate their handling of current accounts. To add a stakeholder perspective to the study, selected stakeholders have also been interviewed.
Theoretical perspective:	The study's framework is based on three theories: Legitimacy Theory, Institutional theory and Value chain. In addition to these theories, previous studies in the field are used to develop the study's analysis tool that consists of the following concepts; Credibility, Control, Knowledge, Security, Efficiency and Adaptation.
Results:	In this chapter the results from the survey and the interviews with the selected stakeholders are presented.
Conclusion:	The partition between companies that process their current accounts internally and externally is relatively even. In contrast to previous studies, there appears to be no greater deficiency of knowledge among the companies. It is rather factors such as security and control that has the greatest impact on how the companies handle their accounting processes.

Förord

Hösten 2014 lyssnade författarna till denna studie på en presentation av Henrik Ask (VD GodFinans AB). Under presentationen redogjorde Henrik för de svårigheter som han upplevt vid upprättande av den löpande bokföringen i sitt företag. Henrik ansåg att de bokföringssystem som finns att tillgå idag är komplicerade och dåligt anpassade för mikroföretagare och han menade att det måste gå att utveckla en mer användarvänlig lösning. Han ville hitta denna lösning med hjälp av och tillsammans med studenter från Ekonomihögskolan i Lund. Henrik ville framförallt ha hjälp med att undersöka hur en sådan lösning skulle kunna se ut och vilket behov det finns av en sådan lösning på marknaden. Efter att intresset väckts och Henrik kontaktats etablerades ett samarbete mellan författarna av den här uppsatsen och Henrik Ask.

Vi vill rikta ett stort tack till de respondenter som gett sin syn på bokföringspraxis genom att svara på vår enkät och därmed har gjort denna studie möjlig.

Vi vill även rikta ett stort tack till vår handledare Anders Anell som har bidragit med bra synpunkter och handledning under arbetets gång.

Lund den 18 maj 2015

Katarina Alquist

Johan André

Förkortningar

ABL	Aktiebolagslagen
BFL	Bokföringslagen
GICS	Global Industry Classification Standard
SME	Small and Medium-sized Entities (Små och medelstora företag)
SCB	Statistiska Centralbyrån
Reko	Svensk standard för redovisningstjänster

Innehållsförteckning

1. Introduktion	7
1.1 Bakgrund	7
1.2 Problemdiskussion	8
1.3 Syfte	9
1.4 Löpande bokföring	9
1.5 Avgränsning	10
2. Disposition	11
3. Metod	12
3.1 Tillvägagångssätt	12
3.1.1 Stickprovet	13
3.1.2 Webbenkät	13
3.1.3 Enkätutformningen	15
3.1.4 Statistisk metod	16
3.1.5 Intervjuer med intressenter	16
3.1.6 Begreppsutformning	16
3.1.7 Studiens tillförlitlighet	17
4. Teori	20
4.1 Teoretisk referensram	20
4.1.1 Legitimitetsteorin	20
4.1.2 Institutionell teori	21
4.1.3 Värdekedjan	23
4.2 Tidigare studier	25
4.2.1 Svenska studier	25
4.2.2 Studier i Europa	27
4.3 Referensram	29
4.3.1 Trovärdighet	29
4.3.2 Kontroll	29
4.3.3 Kunskap	29
4.3.4 Trygghet	30
4.3.5 Effektivitet	30
4.3.6 Anpassning	30
4.4 Analysverktyg	31
5. Resultat	32
5.1 Enkätundersökning	32
5.1.1 Bakgrundsfaktorer	32
5.1.2 Extern hantering av den löpande bokföringen	38
5.1.3 Intern hantering av den löpande bokföringen	45
5.1.4 Statistiska tester	52
5.2 Intressenter	55
5.2.1 Redovisningskonsult	55
5.2.2 Skatteverket	56
6. Diskussion	58
7. Slutsats	67
Referenser	69
Appendix	72
Bilaga 1. Enkät till mikroföretag	72
Bilaga 2. Intervjufrågor till redovisningskonsult	76
Bilaga 3. Intervju med Skatteverket	76
Bilaga 4. Statistiska tester	77
Bilaga 5. Artikel	78

1. Introduktion

Den här studien ämnar förklara hur mikroföretag hanterar sin bokföring och mer specifikt om de väljer att ta hjälp av en extern part eller om man sköter bokföringen internt. Vidare undersöks de faktorer som påverkar strategibeslutet och hur det kan förklaras med hjälp av befintlig teori. I följande kapitel redogörs för bakomliggande faktorer till undersökningen samt uppsatsens syfte och frågeställning.

1.1 Bakgrund

Bokföringspraxis utvecklas kontinuerligt för att kunna möta de olika krav som ställs på företagens löpande bokföring. När ett aktiebolag registreras hos Bolagsverket medför det ett krav på att företaget ska upprätta sin bokföring i enlighet med rådande regler och praxis (4 kap. 1 § 1 BFL). Denna bokföringsskyldighet medför krav på att man vid upprättande av bokföringen följer bokföringslagen, årsredovisningslagen samt Bokföringsnämndens normgivning. Det mest grundläggande momentet i ett företags redovisning är den löpande bokföringen som regleras i Bokföringslagen (BFL)(BFL, 5 kap). BFL reglerar däremot inte hur företagen ska sköta sin bokföring i praktiken, det vill säga vem det är som ska sköta företagets bokföring.

Företag kan välja att hantera sin löpande bokföring antingen internt i bolaget, alternativt att anlita extern hjälp, exempelvis genom en redovisningskonsult. När revisionsplikten avskaffades 2010 fick redovisningskonsulten en allt större roll för mikroföretag då många av företagen som valde bort revisorn nu istället använder sig av en extern redovisningskonsult (Mijatovic & Svensson, 2013). En auktoriserad redovisningskonsult arbetar efter Reko, en standard för god redovisningssed, vid utförande av redovisningstjänster mot företag (FAR, 2012). Genom att redovisningskonsulten arbetar efter denna standard kan deras arbete betraktas som legitimt och skapar en trygghet för företagen. En auktoriserad redovisningskonsult som följer Reko har dessutom ansvarsförsäkring vilket skapar en ytterligare trygghet för företaget som väljer att anlita extern hjälp (FAR, 2014).

82 procent av Sveriges företag är idag enmansföretag och så kallade mikroföretag (SOU 2014:22). Med mikroföretag avses företag med färre än tio anställda och en omsättning på mindre än två miljoner euro (EG, Rekommendation 2003/361). Mikroföretag kan vara allt från den lokala pizzerian och hårsalongen till högteknologiska företag. Mikroföretag utgör därmed en mycket viktig del i skapandet av ett levande samhälle, genom bland annat de arbetstillfällen som skapas. Trots att alla mikroföretagare inte innehar samma resurser som

större företag så ställs de i stor utsträckning inför samma krav som större företag gällande hanteringen av bokföring och verifikationer (SOU 1998:77).

Att de komplicerade regelverken kring bokföring länge varit betungande för företagare bekräftas av regerings proposition ”Enklare redovisning” från 2009 (”Enklare redovisning” prop. 2009/10:235). Propositionen innehöll förenklade regler kring företagens löpande bokföring, räkenskapsår, årsbokslut, årsredovisning, koncernredovisning och arkivering. Propositionen antogs av riksdagen den 1 december 2010 och det nya regelverket är gällande från och med januari 2011.

1.2 Problemdiskussion

Trots många försök att förenkla för mikroföretagare att bedriva sin verksamhet anser fortfarande 26 procent av de tillfrågade i en rapport publicerad av PwC att det under åren 2007-2012 har blivit svårare att driva småföretag. (PwC, 2012) Den bidragande orsaken till detta är enligt 80 procent av de tillfrågade företagen att regelverken för småföretag i Sverige är allt för komplicerade och att detta hämmar deras utveckling. Rapporten visade också att småföretagare tar stor hjälp av redovisningskonsulter för att få rådgivning, vilket indikerar att många av de komplicerade frågorna är relaterade till företagets redovisning.

De företag som av olika anledningar inte kan hantera bokföringen själva väljer istället att lämna ut bokföringen till en redovisningskonsult. Oavsett om man väljer att lämna ut bokföringen eller inte, tar processen att sammanställa bokföringen både tid och pengar i anspråk. Det är därför viktigt för företag att hitta ett sätt att hantera bokföringen som är så effektivt och tryggt som möjligt för att kunna öka sin konkurrenskraft. Att upprätta sin bokföring efter de regelverk som finns innebär också att företagen kan betraktas som trovärdiga gentemot dess intressenter (Diamant, 2004, s. 110). Frågan kring mikroföretagarens hantering av den löpande bokföringen är därför intressant då den påverkar hela verksamhetens resurser och legitimitet. Valet kring intern eller extern hantering skiljer sig åt beroende på företagets individuella förutsättningar och det är därför intressant att studera vilka faktorer som spelar in och hur företagen resonerar kring beslutet. Det är även intressant att jämföra våra resultat mot liknande studier utförda innan 2011, då ett nyare och enklare regelverk kring bokföring trädde i kraft för att underlätta bokföringsarbetet för svenska företag.

Med denna diskussion som bakgrund ämnar studien undersöka hur mikroföretag hanterar den löpande bokföringen och vilka faktorer som påverkar valet att hantera bokföringen internt respektive anlita en extern redovisningskonsult. För att utreda detta har författarna tagit fram följande frågeställningar:

- *Hur hanteras den löpande bokföringen i svenska mikroföretag?*
- *Vilka faktorer är viktigast i valet mellan att använda sig av extern hjälp och att sköta hanteringen internt?*
- *Hur kan faktorerna som ligger till grund för företagens val förklaras utifrån studiens teoretiska utgångspunkt?*

1.3 Syfte

Syftet med studien är att bidra till ökad kunskap och förståelse för hur mikroföretag i Skåne hanterar sin löpande bokföring idag. Det är även i studiens syfte att utreda om det finns några särskilt betydande faktorer som ligger till grund för besluten att hantera bokföringen internt eller externt och att utreda hur dessa faktorer kan förklaras utifrån existerande teori.

1.4 Löpande bokföring

Begreppet löpande bokföring används i den här uppsatsen synonymt med begreppet bokföring och omfattar företagets grundbokföring och huvudbokföring. Den löpande bokföringen omfattar företagets samtliga affärshändelser, verifikationer samt räkenskapsinformation (BFL, 5 kap 1§). Med affärshändelser menas alla förändringar i ett företags förmögenhet som beror på ekonomiska relationer med deras intressenter, såsom in- och utbetalningar, fordringar och skulder samt egna uttag ut eller tillskott till verksamheten. Verifikationer är de uppgifter som dokumenterar en affärshändelse i bokföringen. En korrekt uppställd bokföring ska ge möjlighet att kontrollera fullständigheten i bokföringsposterna och ge en överblick över verksamhetens förlopp, ställning och resultat. I studien används också begreppet extern hjälp synonymt med att företaget använder sig av en redovisningskonsult i hanteringen av den löpande bokföringen.

1.5 Avgränsning

Studiens syfte har avgränsats till bolag med en till tio anställda, enligt definitionen av mikroföretag (EG, Rekommendation 2003/361). I definitionen finns en omsättningsbegränsning på två miljoner euro vilket författarna har valt att bortse från på grund av urvalstekniska skäl. Det var inte möjligt att gardera sig mot att företag med högre omsättning inte drogs till urvalet. Ytterligare avgränsningar som gjorts är att bolagen i urvalet ska lyda under aktiebolagslagen. Anledningen till det är att om samtliga bolag i undersökningen måste följa samma tvingande lagrum blir jämförelser mellan företagen enklare och mer korrekta. Även geografiskt har en avgränsning gjorts till bolag som är registrerade i Skåne.

2. Disposition

3. Metod

I följande kapitel redogörs för de metoder och tillvägagångssätt som använts under arbetet med uppsatsen. Inledningsvis följer en presentation av studiens tillvägagångssätt för att därefter följas av en redogörelse för studiens arbetsgång.

3.1 Tillvägagångssätt

Studien påbörjades med en undersökning och analys av tillgänglig information inom ämnet i form av lagrum, regelverk och tidigare studier. Det gjordes med andra ord en insamling av sekundärdata (Artsberg, 2005, s. 45) till studiens underlag. För att ha möjlighet att förstå och bygga en bakgrund för mikroföretags val kring hanteringen av den löpande bokföringen lades stort fokus på att få en god uppfattning om gällande regler och tidigare studier.

Studiens teoretiska referensram som presenteras under avsnitt 4.1, söktes efter i företagsekonomisk kurslitteratur samt via LUBsearch och Google Scholar. Sökord som användes var; *legitimitetsteorin*, *institutionellteori*, *transaktionskostnadsteorin*, *värdekedjeteorin* samt teoriernas engelska översättning. Tidigare studier i ämnet söktes genom samma sökmotorer. De studier som var mest relevanta för studien har sammanfattats i avsnitt 4.2 och sökorden som användes var; *bokföringspraxis*, *mikroföretag*, *outsourcing*, *ekobrott*, *redovisningskonsult* samt sökordens engelska översättning.

Det var sedan möjligt att utforma och precisera en frågeställning anpassad till studiens syfte. När frågeställningen precisats och en tydlig bild av vad som skulle undersökas var färdigställd, var nästa steg att skapa urvalsramen för studien. Urvalsramen är ett register med aktuella företag som passar in i studiens målpopulation och togs fram genom den internetbaserade tjänsten Företagsfakta¹. De aktuella företagen kontaktades och ombads svara på en webbenkät där de fick svara på frågor gällande deras hantering av den löpande bokföringen. Materialet från enkätundersökningen matades in i statistikprogrammet *IBM SPSS version 22* för att studeras deskriptivt men också för att söka efter signifikans i resultaten genom olika statistiska testmetoder. Vidare kontaktades också en redovisningskonsult samt Skatteverket via e-post. E-postmeddelandena innehöll ett antal frågor som de ombads svara på och återsända skriftligt.

---

¹ Företagsfakta är en söktjänst som tillhandahåller företagsupplysningar på internet sedan år 2000. Genom söktjänsten går det att få information om företag i Sverige. (foretagsfakta.se)

3.1.1 Stickprovet

För att undersöka studiens syfte skapades en urvalsram och stickprov för de mikroföretag som är studiens målpopulation. För att möjliggöra jämförelser mellan mikroföretagen och företag med fler än tio anställda har även en referensgrupp med de större företagen skapats. Även för denna grupp skapades ett stickprov. Urvalsramen till studien skapades genom användning av den internetbaserade företagsdatabasen Företagsfakta. Via Företagsfaktas hemsida är det möjligt att söka efter företag i Sverige. Hemsidan är uppbyggd så att det går att anpassa sökningen efter företag som passar in i målpopulationen. Företagen valdes ut efter kriterierna att de hade en till tio anställda, att de hade en registrerad e-postadress för att möjliggöra genomförandet av en webbenkät, samt att företaget var situerat i någon av Skånes tio största städer; Malmö, Helsingborg, Lund, Kristianstad, Landskrona, Trelleborg, Ängelholm, Hässleholm, Ystad och Eslöv. Varje sökning på hemsidan skapar ett Excel ark med 500 företag i bokstavsordning. Sökningarna gjordes därför i flera omgångar där slutligen 2500 företag valdes ut. Till studiens referensgrupp gjordes en sökning efter företag med fler än tio anställda, med samma geografiska begränsning som för målpopulationen. Referensgruppens stickprov omfattade 500 företag. Det slutliga stickprovet består därmed av 2500 mikroföretag och 500 företag till referensgruppen. Insamlad data från stickprovet skapar primärdata då det skapas ny data som inte tidigare publicerats (Reinecker, Stray & Jørgensen, 2002, s. 136). Studiens resultat baseras därmed på primärdata från undersökningen med detta stickprov.

3.1.2 Webbenkät

Vid utformning av en enkät måste flera aspekter beaktas. För att lyckas med en webbenkät ska deltagarna i studien helst kunna antas vara vana att använda datorer och internet och inte anse att användandet av e-post är något som upplevs som krångligt (Dahmström, 2011, s.88). Vilken inställning deltagarna i den här studien har gentemot användandet av internet och datorer är svårt att analysera på djupet, däremot kan ett visst antagande om internetanvändning göras eftersom samtliga företag i stickprovet har en registrerad e-postadress vilket talar för att de har någon grad av datorvana.

Vid generalisering av resultaten bör det tas i beaktning att stickprovet saknar företag utan en registrerad e-postadress på tjänsten Företagsfakta. De företag som inte har en registrerad e-postadress är fortfarande studiens målpopulation, men är inte med i stickprovet. Den del av målpopulationen som inte är med på grund av att de saknar en registrerad e-postadress kan mycket väl skilja sig väsentligt från stickprovet. Det är således inte optimalt att i för stor utsträckning generalisera studiens resultat till att gälla samtliga mikroföretag i Skåne.

Att använda sig av en webbenkät för att genomföra sin undersökning är tids- och kostnadseffektivt och gör det samtidigt enkelt och smidigt att få kontakt med respondenterna under förutsättningen att man har tillgång till en korrekt och aktuell e-postadress (Dahmström, 2011, s. 88). Under de tre veckor som svaren från enkäten samlades in, inkom 237 e-postmeddelanden med meddelandet att e-postadressen inte var aktiv. Svartsbortfall uppkom således i studien på grund av att tjänsten Företagsfaktas e-postadresser inte var uppdaterade. En risk med webbenkätundersökningar är att svarsfrekvensen ofta blir låg (Dahmström, 2011, s. 90). Utöver de inaktuella e-postadresserna var det även individer i stickprovet som meddelade att de inte var intresserade av att delta, dessa bidrog till ett bortfall om 27 stycken företag. Av de registrerade adresser som fanns på Företagsfakta var 1521 stycken info@aaa.com, det vill säga företagens generella e-postadress. Denna typ av e-postadress kopplas oftast inte direkt till en mottagare och det finns därmed en stor sannolikhet för många svartsbortfall från företag med den typen av e-postadress.

För att minimera svartsbortfallet skickades två påminnelser med en veckas mellanrum till företagen. Det genomfördes också en pilotstudie där webbenkäten testades på fyra personer som inte hade någon fördjupad kunskap inom bokföring för att säkerhetsställa att frågorna var begripliga. Pilotstudien genomfördes för att i så stor utsträckning som möjligt kunna upptäcka och redigera eventuella felaktigheter i enkäten som skulle kunna leda till att respondenten inte kunde svara, samt för att minska risken för felaktigheter i enkäten gällande utformning och formalia. En annan risk med enkätundersökningar, som kan undvikas med hjälp av pilotstudier, är att mätfel uppstår. Ett mätfel uppstår när respondenterna medvetet, eller omedvetet, fyller i enkäten på ett felaktigt sätt till följd av exempelvis oklarheter i utformningen av enkäten (Dahmström, 2011, s. 92). För att underlätta för respondenterna valde författarna även att lämna ut sina kontaktuppgifter för eventuella frågor. Under studiens gång inkom 22 e-postmeddelanden från respondenter med frågor kring svarsalternativen. Risken finns därför också att det skett ett bortfall med de personer som inte valt att kontakta författarna med sina frågor och istället valt att inte fylla i enkäten.

Trots ovan nämnda svårigheter med svartsbortfall och icke-aktuella e-postadresser som medföljer denna typ av undersökning inkom 270 svar från företagen i stickprovet. Det innebär en total svarsfrekvens på nio procent och av dessa var 217 svar från mikroföretag och 53 var från referensgruppen. Eftersom svarsfrekvensen är liten i förhållande till stickprovet och totalpopulationen kommer författarna att vara försiktiga med generalisering av resultaten.

3.1.3 Enkätutformningen

Webbenkätens frågor är utformade efter de påståenden och teorier som skall undersökas i målpopulationen. Enkäten är riktad till företagens ekonomiansvariga eller motsvarande för att försöka få ett så sakkunnigt svar som möjligt. Det finns dock ingen garanti att det är ekonomiansvarig eller motsvarande som faktiskt svarat. Först utformades fyra frågor för att redogöra för bakgrundsfakta i företagen baserade på den institutionella teorin. Den institutionella teorin används i enkätutvecklingen som stöd vid skapandet av enkätfrågor kring likheter och skillnader mellan olika branscher, antal verksamhetsår och utbildningsnivå. Bakgrundsfrågorna handlade om; storlek på företaget, etableringsnivå, utbildningsnivå samt branschtillhörighet. Vedertagna branschindelningar fokuserar oftast på större och noterade företag vilket inte är tillräckligt anpassat för den här studien. Därav har ingen tidigare känd branschindelning tillämpats utan författarna har valt att göra indelning själva med inspiration från redan publicerade branschindelningar. Inspiration har bland annat hämtats från Global Industry Classification Standards (GICS) branschindelning som hanterar just större företag samt från Örebro kommuns branschindelning av lokala företag (MSCI, 2015)(Örebro Kommun, 2015). Bakgrundsfrågorna är tänkta att användas för att kunna göra en analys av olika förutsättningar vid val av extern hjälp eller inte.

Efter de inledande bakgrundsfrågorna fick respondenten svara på om man använde en extern redovisningskonsult vid hantering av den löpande bokföringen eller inte. Beroende på svar härleddes man till en ny sida med frågor anpassade efter om man har extern hjälp eller inte. Följande fråga hade ett antal påstående om skäl till varför man anlidade en extern redovisningskonsult, alternativt hanterade bokföringen internt. Påståendena baserades på studiens teoretiska referensram (kapitel 4). Respondenten fick i enkätfrågan rangordna påståendena från det påstående som hade störst påverkan på beslutet att själv hantera den löpande bokföringen eller använda sig av extern hjälp till det påstående som hade minst påverkan. Respondenten gavs även möjligheten att lämna en kommentar till frågan om de ansåg att andra faktorer hade påverkat deras val.

I enkäten ligger legitimitetsteorin och den institutionella teorin till grund för utformningen av några av ovan nämnda påståenden. Påståendena är formulerade så att författarna genom analys av svarsdata kan skapa en uppfattning om huruvida valet att anlita en redovisningsassistent eller ej kan bero på en önskan från företaget att anses legitimt eller trovärdigt. I den här studien används också värdekedjeteorin för att försöka beskriva hur redovisningsprocessen, som del i företagets värdekedja, kan användas för att effektivisera och

utveckla företaget. Verktöget har använts som utgångspunkt när vi har formulerat frågorna i enkäten och används även när vi analyserar resultaten från enkäterna och intervjuerna.

3.1.4 Statistisk metod

För att testa om några av de eventuella skillnader eller likheter som uppkommer i resultaten är statistiskt signifikanta har författarna valt att sammanställa och undersöka resultaten i *IBM SPSS version 22*. Resultaten undersöks genom två tester; ett t-test, vilket innebär att man testat om det förekommer signifikanta skillnader mellan två grupper genom att analysera dess medelvärde (Pallant, 2013, s. 247), samt en logistisk regression som möjliggör sökandet efter korrelation eller samband mellan undersökningsvariablerna (Pallant, 2013, s. 175). Det andra testet som genomförts är genom logistisk regression. Det innebär att man testat hur väl ett antal variabler kan förklara utfallet av en binär variabel och är den bästa metoden för att testa samband i samhällsliga undersökningar då det går att testa kategoriska variabler (Bjerling, Ohlsson, 2010). I den här studiens fall är det intressant att testa hur de olika bakgrundsfaktorerna i enkäten har olika starkt samband till företagets val att hantera sin löpande bokföring.

3.1.5 Intervjuer med intressenter

Vid urval av aktuella intressenter för studien togs hänsyn till den relation som respektive intressent kunde tänkas ha på företagets hantering av bokföringen. Redovisningskonsulter och Skatteverket har båda en relation och inflytande på företagets bokföring och ansågs därför som viktiga intressenter i denna studie (Skog, 2014 s.24). Därför intervjuades Josefin Borisson, auktoriserade redovisningskonsult på Grant Thornton och Jonna Enholm Timén, verksamhetsutvecklare på Skatteverket för att ge ett intressentperspektiv om bokföringspraxis till studien. Intervjuerna skedde genom e-postkorrespondens. Intervjufrågorna var anpassade efter respektive intressents inflytande, relation och påverkan på företags löpande bokföring.

3.1.6 Begreppsutformning

För att underlätta en analys och för att definiera resultatet från undersökningen har författarna tagit fram en referensram som baseras på tre vetenskapliga teorier; legitimitetsteorin, institutionell teori samt värdekedjan. Utifrån teorierna och tidigare studier har sedan sex huvudbegrepp tagits fram för att förklara de beteenden och val som mikroföretagen gör vid sin hantering av den löpande bokföringen. Begreppen som valts ut är Trovärdighet, Kontroll, Kunskap, Trygghet, Effektivitet samt Anpassning och är menade att spegla de olika orsakerna till valen som företagen gör.

3.1.7 Studiens tillförlitlighet

Vid analys av studiens tillförlitlighet och relevans används begreppen reliabilitet, replikerbarhet och validitet.

En studies reliabilitet värderas utifrån hur trovärdiga studiens mätningar är, det vill säga hur mycket av resultatens mätningar som beror på slumpmässiga förhållanden (Johannessen & Tufte, 2003, s. 28). Enligt Bryman & Bell (2013) finns det tre nyckelbegrepp som värderar en studies reliabilitet. Dessa tre är; stabilitet, intern reliabilitet samt internbedömarreliabilitet.

För att testa stabiliteten för svaren i en enkät kan man genomföra ett test-retest, det vill säga att man genomför ytterligare ett test på materialet för att undersöka dess reliabilitet (Bryman & Bell, 2013, s.171). Testet har inte genomförts i den här studien då författarna menar att studiens stabilitet är hög och det inte är troligt att de tillfrågade företagen ändrar sin bokföringsstrategi från en dag till en annan.

Den interna reliabiliteten bygger på att det finns svar i undersökningen som kan poängsättas och därmed kan jämföras med varandra (Bryman & Bell, 2013, s.171). Studiens interna reliabilitet kan därför bedömas som bra då det inte förekommer frågor i enkäten som har ett mätvärde som ska poängsättas. Respondenterna ombads rangordna alternativ, men det torde inte ge upphov till att den interna reliabilitet minskar eftersom de måste svara vilket alternativ som är bäst och vilket som är sämst. Här ges alltså inte möjligheten för respondenter att sätta en fri poäng.

Internbedömarreliabilitet uppstår när det görs subjektiva tolkningar av flera observatörer gällande materialet. (Bryman & Bell s.172). Det förekommer med stor sannolikhet internbedömarreliabilitet i den här studien då indelningar och tolkningar av resultaten till viss del kan påverkas av författarnas egna uppfattningar. Vid en webbenkätundersökning finns det även risk för subjektiva bedömningar från respondenternas sida. För att förbättra internbedömarreliabiliteten har författarna försökt minska subjektiviteten i frågeutformningen, och undvika användandet av öppna frågor i så stor utsträckning som möjligt. Författarna har också haft ett kritiskt förhållningssätt till svaren i enkäten vid diskussionen kring resultatet. Ytterligare en risk med webbenkäter är att det inte går att försäkra sig om enkäten når rätt person inom företaget. För att få högre tillförlitlighet i svaren ombads därför mottagaren att vidarebefordra e-postmeddelandet till den ekonomiansvarige på företaget om denne inte själv hade tillräcklig kunskap på området. En djupare förståelse kring företagets bokföring hade kunnat uppnås om författarna hade studerat hanteringen mer direkt i företagen genom

observationer och genomgång av budgetar. På grund av tidsbegränsningen för studien fanns det inte tid för denna djupare analys av varje enskilt företag.

Uppsatsens reliabilitet har höjts genom att studien grundar sig på en litteraturgenomgång av litteratur med hög tillförlitlighet i form av skrifter av etablerade forskare och skrifter från trovärdiga branschorganisationer. För mer specifik information kring mikroföretag har författarna däremot använt sig av uppsatser från universitet med lägre vetenskapligt värde än vetenskapliga journaler. Det hade varit önskvärt att ha med fler vetenskapliga journaler i sammanställningen av tidigare studier och färre studentuppsatser. Anledningen till valet att använda sig av studentuppsatser är den bristfälliga tillgången på vetenskapliga journaler som hanterar ämnet i mikroföretag.

För att höja reliabiliteten i de intervjuer som genomförts med mikroföretagens intressenter har respondenterna delgetts de svar som sammanställts i uppsatsen för att säkerhetsställa att svaren har tolkats korrekt. Intressenterna har konfirmerat svaren och gett medgivande till publicering. Att slutsatserna som dragits från intervjuerna med redovisningsbyrån endast representerar en redovisningskonsults åsikt medför att det är inte går att generalisera synpunkterna. Då författarna även undersökt tidigare studier och artiklar har ändå en liknande syn kunnat utläsas från undersökningar med andra redovisningskonsulter.

Begreppet replikerbarhet innebär att studien kan reproduceras i framtida forskning genom att följa samma upplägg som i denna studie (Bryman & Bell, 2013, s.63). I en studie med hög replikerbarhet värderas resultatet högre än i en studie med låg replikerbarhet. Den här studiens metod är utformad från redan framgångsrikt testade metoder och de variabler som testas i studien har testats tidigare i andra sammanhang. Upprepar man undersökningen enligt samma metod och förutsättningar är det troligt att man får ett liknande resultat. Det är därför av författarnas uppfattning att stickprovets individer inte skulle svara annorlunda vid en upprepad studie då det finns tydliga avgränsningar och kriterier för studiens urvalsram.

Validitet innebär att mäta de data som är relevanta för undersökningen. Det finns fem olika perspektiv på validitet; ytvaliditet, samtidig validitet, prediktiv validitet, begreppsvaliditet och konvergent validitet (Bryman & Bell, 2013, s.173). Av dessa perspektiv är framförallt ytvaliditet, samtidig validitet och begreppsvaliditet relevanta för den här studien.

Ytvaliditet, det vill säga att det man mäter speglar innehållet i studiens begrepp, undersöks när nya begrepp utformas (Bryman & Bell, 2013, s.173). Utifrån teorin har författarna skapat sex

begrepp som används genom studiens diskussion. Dessa begrepp är inte helt nya då tidigare forskning har använt sig av liknande begrepp, men begreppens innebörd har anpassats för att kopplingen till studien ska bli tydlig. Validiteten i begreppen kan anses hög då de till stor del har kvar deras ursprungliga betydelse. Samtidig validitet testas i studiens material genom att söka efter korrelation mellan begreppen och företagens beteende (Bryman & Bell, 2013, s. 173). Vid hög samtidig validitet ska begreppen korrelera med det faktiska utfallet i studien. Tidigare studier har framgångsrikt testat liknande begrepp i relation till bokföringsstrategi (Axelsson & Jansson, 2009), vilket visar att de begrepp som testas är samtidigt validerade. Begreppsvaliditeten bedöms av författarna som hög då de begrepp som utvecklats tydligt är skapade ur befintlig teori och forskning (Bryman & Bell, 2013, s. 173). Från teorierna har relevanta påståenden skapats som sedan används.

4. Teori

Studiens teorikapitel består av de teorier som ligger till grund för studien och för utformningen av studiens referensram. Vidare berörs tidigare studier på området som anses applicerbara på denna studie. Tillsammans sammanfattas sedan teorierna och de tidigare studierna till studiens referensram där de formar ett analysverktyg som används vid diskussion och analys kring studiens resultat.

4.1 Teoretisk referensram

För att förklara hur mikroföretag hanterar sin löpande bokföring kan man se på företagets hantering ur olika övergripande perspektiv. Dels det sociologiska perspektivet där företagets intressenter och deras påverkan på verksamhetens bokföring beaktas. Men också det rent ekonomiska perspektivet med större fokus på företagets vinstmaximering och hur företagets hantering av bokföringen kan effektiviseras för att frigöra tid till de värdeskapande processerna i företaget. Med utgångspunkt i dessa perspektiv har tre teorier valts ut som studiens utgångspunkt för att i första hand diskutera vad tidigare studier har kommit fram till, och därefter för att konstruera studiens referensram.

4.1.1 Legitimitetsteorin

Legitimitetsteorin förklarar företagets beteende ur ett sociologiskt perspektiv och har sin grund i företagets relation till deras intressenter då den förklarar hur företag agerar för att upplevas som legitimt i relation till sin omvärld (Carrington, 2010, s. 30). Enligt Shocker & Sethi (1974) har alla organisationer ett socialt kontrakt med sina intressenter. (Shocker & Sethi, 1974 s. 67). Det sociala kontraktet innebär en faktiskt eller en underförstådd överenskommelse om regler och värderingar mellan företag och samhället (Deegan & Unerman, 2011, s. 323-25).

Legitimitetsteorin förklarar hur företag ständigt försöker uppfylla det sociala kontraktet genom att driva sin verksamhet i enlighet med de regler och värderingar som deras bransch och intressenter kräver av dem (Deegan & Unerman, 2011, s. 348). Företag kan inte förvänta sig att deras marknadsinflytande och marknadens behov av deras produkter alltid kommer bestå, och därför måste de alltid försöka möta de behov och de förväntningar som samhället ställer på dem (Shocker & Sethi, 1974). Uppfyller inte ett företag de förväntningar som ställs på dem från samhället i form av korrekta värderingar och ageranden skapas ett tvivel på att företaget är legitimt vilket kan leda till negativa konsekvenser i form av exempelvis minskad lönsamhet (Ullman, 1985, s. 541).

Inom redovisning uppstår legitimitet genom att företag hanterar och kommunicerar sin bokföring i enlighet med gällande regler och standarder (Guthrie & Parker, 1989). Ett företag, oavsett om det är ett stort företag eller ett mikroföretag, har många intressenter som är beroende av en korrekt utförd redovisning för att förstå och ha möjlighet att ta ställning i beslut i sin relation till företaget. Att överblicka ett företags verksamhet kan vara mycket komplicerat och intressenterna förlitar sig därför på att redovisningen ger en korrekt bild av hur det går för företaget (Balans, 2015). Kreditgivare ställer krav på att företag kan uppvisa en korrekt redovisning för att försäkra sig om att de är likvida och har förmåga att betala tillbaka eventuella lån (Diamant, 2004, s. 111). Andra intressenter i samhället, exempelvis Skatteverket, har intresse i en korrekt redovisning i sin granskning av företagets ekonomi (Diamant, 2004, s. 111).

Har felaktigheter uppstått i företagets bokföring påverkar det deras legitimitet genom att företaget inte uppfyller sin del i det sociala kontraktet. Ett sådant fel medför ett legitimitetsgap mellan företaget och samhället (Deegan & Unerman, 2011, s. 329). Ett exempel på ett legitimitetsgap är när bokföringsbrott begås till följd av att bokföring saknas eller är bristfällig. Bokföringen ska upprättas så att det går att bedöma verksamheten utifrån företagets rapporter (Brottsbalken 11 kap. 5 §). För att undvika ett sådant legitimitetsgap mellan företaget och samhället måste företaget se till att ha den kompetens som krävs för att kunna presentera en korrekt bokföring. Om kompetensen inte finns internt bör företaget ta hjälp genom en extern part som ser till att företaget uppfyller de krav som samhället ställer på dem. Henrik Lundin, strategisk ekorevisor vid Ekobrottsmyndigheten, menar att redovisningskonsulter är de bästa förebyggarna mot att fel uppstår genom att de tidigt upptäcker eventuella felaktigheter i företagets bokföring (Lundin, 2014).

Genom att framstå som legitimt kan företagen underhålla och förbättra sin relation till samhället (Deegan & Unerman, 2011, s 323-25). Då företagen är beroende av en god relation till sina intressenter är deras lönsamhet också beroende av hur väl de hanterar sitt sociala ansvar i samhället (Ullman, 1985, s. 541).

4.1.2 Institutionell teori

Den institutionella teorin har en tydlig koppling till legitimitetsteorin men förklarar mer specifikt hur företag förhåller sig till, och påverkas av organisationer och verksamheter som de är relaterade till eller samarbetar med. Det kan exempelvis vara relationen till andra aktörer inom samma bransch, företagets leverantörer eller myndigheter (DiMaggio & Powell, 1983

s.150). Därmed har också den institutionella teorin ett sociologiskt perspektiv på företagets verksamhet. Teorin möjliggör en kartläggning av de bakomliggande orsakerna till varför företag ofta tar efter och anpassar sig till andra företag (Dillard, Rigsby & Goodman, 2004, s. 507). Den institutionella teorin har många likheter med legitimitetsteorin då den också beskriver hur företag agerar i förhållande till sina intressenter. Men då legitimitetsteorin förklarar hur ett företag skapar legitimitet genom sitt eget agerande så beskriver den institutionella teorin snarare hur företag tenderar att anpassa sig till sin omgivning för att skapa legitimitet.

Ett centralt begrepp inom institutionell teori är isomorfism, ett begrepp som används för att beskriva den process som innebär att en organisations anpassar sig till sin omgivning (Deegan & Unerman, 2011, s. 363). DiMaggio och Powell (1983) identifierar tre olika isomorfasta processer som beskriver varför företag anpassar sig till sin omgivning.

1. Tvingande isomorfism – Företaget anpassar sig efter krav från intressenter som har maktinflytande på företaget, exempelvis stat och kreditinstitut. (DiMaggio och Powell, 1983, s. 150)
2. Mimetisk isomorfism – Företaget kopierar processer och beteenden från andra företag och skapar legitimitet genom att de agerar i likhet med övriga företag i branschen. (DiMaggio & Powell, 1983, s. 151). Processen kan också användas när man som ny aktör på en marknad tar efter en marknadsledande aktör för att på så sätt skapa legitimitet och effektivitet (Deegan & Unerman, 2011, s. 365).
3. Normativ isomorfism – Denna process beskriver hur ett institutionellt beteende tenderar att vara starkare i en bransch där det finns en stark professionalism. Medlemmar inom en professionalistisk yrkesgrupp skapar ofta tvingande normer som skapar ett homogent beteende för att verka legitimt. (DiMaggio och Powell, 1983, s. 152)

Likt legitimitetsteorin beskriver den tvingande isomorfismen hur företagets intressenter påverkar företaget till ett visst beteende. Påtryckningarna från intressenterna kan vara av både formell och informell karaktär och kan uppfattas som tvingande eller som en överenskommelse i samförstånd (DiMaggio och Powell, 1983, s. 150). De regelverk som reglerar bokföringen i mikroföretag är ett exempel på påtryckningar från staten vilket bland annat påverkar företagets relation till Skatteverket.

Den mimetiska isomorfismen grundar sig istället i att en osäkerhet finns hos företagen som gör att man kopierar andra aktörers beteende för att försäkra sig om att man inte gör fel (DiMaggio & Powell, 1983, s. 151). Ett mimetiskt beteende kan till exempel vara att företag inom samma bransch tenderar till att låta en extern aktör hantera företagets bokföring för att öka företagets legitimitet. Företagen tenderar till att efterhärma de mest framgångsrika företagen i respektive bransch för att på så sätt nå större framgång (DiMaggio & Powell, 1983, s. 152).

Även den normativa isomorfismen beskriver hur branschtillhörigheten påverkar företagets beteende. Här är det däremot professionalismen inom ett specifikt yrke som är den avgörande faktorn (DiMaggio & Powell, 1983, s. 152). DiMaggio & Powell (1983) menar därför att företag som verkar inom en bransch med stark professionalism tenderar till att efterhärma beteendet hos varandra. Ett sådant beteende kan till exempel innebära att företag med en stark professionalism hanterar sin bokföring på liknande sätt.

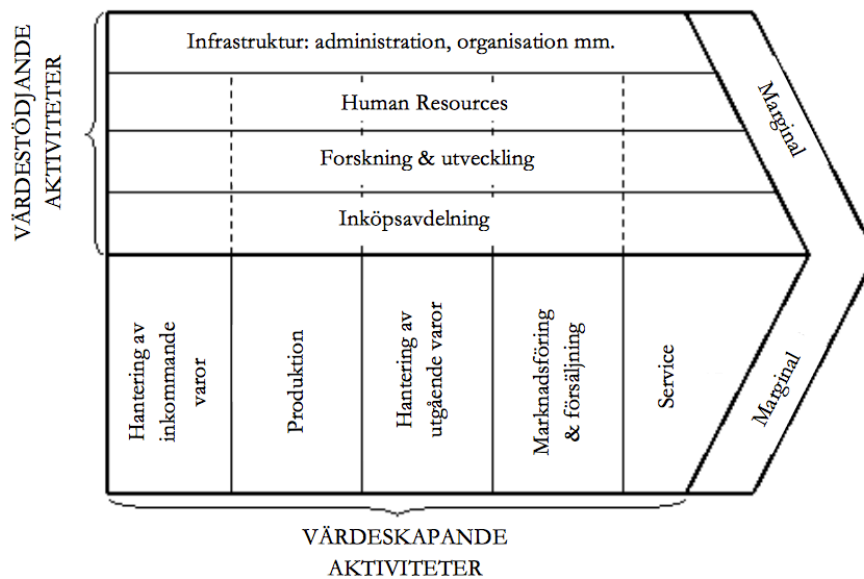
4.1.3 Värdekedjan

Värdekedjan är ett verktyg för att planera och effektivisera processer inom företag och beskriver därmed företagets beteende ur ett ekonomiskt perspektiv (Porter, 1985). Inom ramen för verktyget täcks alla de moment som utförs inom företaget, från början av produktionskedjan genom kontakten med leverantörer, till en färdig produkt i form av värdeskapande processer (Kaplinsky, 2000). Syftet med verktyget är att man ska kunna identifiera värde- och kostnadsdrivare i företaget och genom att effektivisera processerna kunna minska kostnaderna och öka produktiviteten (Porter, 1985). Vid tidigare studier om bokföring i företag har ofta transaktionskostnadsteorin använts för att beskriva de transaktionskostnader som uppstår mellan köparen och säljaren (i det här fallet företaget och redovisningskonsulten) (Everaert, Sarens & Rommel, 2010). I den här studien använder sig författarna istället av värdekedjan då det finns en tydlig koppling mellan företagets tidsbrist och kostnader för extern hjälp. I mikroföretagen är det ofta en effektiviseringsfråga om man väljer att använda extern hjälp med bokföringen och därför är värdekedjan, med dess förmåga att identifiera och reducera kostnadsdrivare, ett mer applicerbart verktyg än transaktionskostnadsteorin.

En av processerna i modellen är administrativ hantering (översta fältet Figur 4.1) vilket också täcker den löpande bokföringen. Genom att ha en så effektiv hantering av sin löpande bokföring som möjligt kan företag se till att frigöra resurser i form av kapital eller tid som kan användas i andra delar av företagets processer. Det är därför intressant att se om företagen

anser att de har en effektiv hantering av den löpande bokföringen eller om de ser den som ett hinder.

Värdkedjan kan även användas för att öka företagets konkurrenskraft gentemot konkurrenter. Genom att frigöra resurser genom att effektivisera hanteringen av den löpande bokföringen kan företaget fokusera på värdegrundande processer och därmed få en fördel gentemot deras konkurrenter. (Porter, 2004)

Figur 4.1: Porters generiska värdekedja (Porter, 1985)

Företag med en lägre frekvens av bokföringshändelser väljer i större utsträckning att lägga bokföringen på en extern aktör. Detta till följd av att man inte har effektiva rutiner som underlättar vid arbetet med bokföringen och att det därmed lönar sig att låta andra sköta arbetet. (Everaert, Sarens & Rommel, 2010)

4.2 Tidigare studier

För att möjliggöra en jämförelse mellan den här studiens resultat och resultat från tidigare studier om bokföring i mikroföretag har sex tidigare studier valts ut. Studierna har valts ut då de berör samma ämne. Utvalda studier är genomförda antingen innan eller precis i anslutning till att regelförändringarna kring företagens bokföring trädde i kraft 2011.

4.2.1 Svenska studier

I en studie vid Stockholms universitet (Andersson, 2005) undersöktes hur kommunikationen fungerar eller inte fungerar mellan mikroföretagare och deras anlitate redovisningskonsulter. Studien undersökte även om utbildningsnivå i företaget påverkade valet att hantera sin bokföring internt eller externt. Studien avgränsades till aktiebolag med tio anställda eller färre samt geografiskt; att endast gälla bolag registrerade i Uppsala kommun och som var medlemmar i Företagarna². Deltagande företag kontaktades via en webbenkät och utöver webbenkäter genomfördes även intervjuer med två småbolag samt med en redovisningskonsult. Resultatet av studien visade på tendensen att ju längre tid som ett företag varit etablerat desto större var sannolikheten att företaget valde att hantera den löpande bokföringen internt. Förklaringen till studiens resultat är enligt Andersson (2005) att ju längre ett bolag har varit verksamt desto större är deras ackumulerade kunskap om bokföringsarbete. Det innebär i sin tur att företag som väljer att anlita redovisningskonsulter i stor utsträckning gör det på grund av kompetensbrist på området. Att där skulle finnas en koppling mellan kompetensbrist inom bokföringsarbetet och utbildningsnivå i företaget kunde inte bevisas. Istället var det lika stor andel med som utan gymnasie- eller universitetsutbildning, som anlitate redovisningskonsult. Studien redogör inte för om det finns andra bakomliggande faktorer till resultatet än antal verksamma år och ackumulerad kunskap, samt utbildningsnivå. Andersson (2005) bortsåg även från möjligheten att göra jämförelser mellan småbolag och större bolag då studien saknade en referensgrupp för den sistnämnde.

I en studie från Uppsala universitet (Axelsson & Jansson, 2011) studeras bokföringspraxis i 163 bolag för att ta reda på de bakomliggande orsaker till varför småbolag (1-50 anställda) hanterar den löpande bokföringen antingen internt eller externt. Kriteriet för deltagande bolag var att de drevs som någon av följande bolagsformer; aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag eller enskild firma, samt att de var registrerade i Uppsala län. Bolagen som undersöktes delades in i tre olika storleksgrupper efter antal anställda; i Grupp A hade bolagen 0-9 anställda, i grupp B hade bolagen 10-19 anställda och slutligen grupp C som

---

² Företagarna är en svensk branschorganisation med 48 000 medlemmar. (företagarna.se)

innehöll bolag med 20-49 anställda. Författarna till studien, Axelsson och Jansson (2011), identifierade tre parametrar som bakomliggande faktorer till bolagens strategibeslut gällande hanteringen av löpande bokföring. De tre parametrarna var; kostnad, kontroll och kunskap. Bolagen i de olika kategorierna kontaktades genom en webbenkät där de fick redogöra hur de hanterade den löpande bokföringen samt rangordna de olika parametrarna i förhållande till hur avgörande de var för strategibeslutet. Av bolagen i grupp C svarade 89,5 procent att de hanterade bokföringen internt medan de i grupp A, med minst antal anställda, var det endast 68,5 procent som hanterade bokföringen internt. Parametrarna kontroll och kostnad visade sig inte vara viktiga faktorer för beslutet att hantera bokföringen externt eller internt. Däremot svarade 52,8 procent att det var tillgången på befintlig kunskap som var avgörande för att hantera bokföringen internt. Av de företag som hanterade bokföringen externt uppgav 70,3 procent att den största anledningen till det var att kunskapen om bokföringsarbete saknas i företaget. Resultaten från studien visade att ju fler anställda ett bolag har desto mer sannolikt är det att de hanterar den löpande bokföringen internt. Utöver detta så visade studien, i likhet med Andersson (2005), att kunskap och kunskapsbrist var en bakomliggande faktor till varför man hanterade bokföringen internt alternativt externt. Övriga faktorer som kostnad och kontroll visade sig vara mindre viktiga. Några ytterligare faktorer relation till hanteringen av bokföringen undersöktes aldrig och det bör tas i beaktning att det således kan finnas andra faktorer som också påverkar strategibeslutet.

År 2009 genomförde två studenter vid Luleås tekniska universitet (Nordling & Wepplinger, 2009) en studie där de undersökte orsaken till varför företag valde att lägga ut delar av sin ekonomifunktion till en redovisningskonsult genom användandet av ett elektroniskt fakturahanteringssystem. Undersökningen genomfördes genom semistrukturerade intervjuer med 3 företag och 3 redovisningskonsulter. Författarnas slutsats var att företag väljer att outsourca löpande bokföring till extern part huvudsakligen på grund av två faktorer; tidsbrist och avsaknaden av kompetens inom företaget. (Nordling, Wepplinger, 2009) Studiens resultat är i linje med ovan nämnda studier Andersson, (2005) och Axelsson & Jansson, (2009).

En studie vid Stockholms universitet (Jansson & Kosma & Meldahl, 2006) undersökte små aktiebolag (4-15 anställda) i Stockholm som var aktiva inom tjänstesektorn. Syftet var att undersöka hur företagen valde att bemanna ekonomiarbetet i företaget. Kunskapsbrist introducerades tidigt som en faktor som påverkade hur företag valde att hantera sin löpande bokföring. Undersökningen var kvalitativ och grundade sig på intervjuer med ekonomiansvarig i åtta utvalda företag i urvalsgruppen. Av de åtta intervjuade företagen var

det endast två som valde att hantera den löpande bokföringen externt. Deras förklaring till att de hanterade bokföringen externt var att de gjorde det för att spara tid så att företaget kunde fokusera på sin kärnverksamhet. Ytterligare en förklaring var att man inte hade tillräckligt stor mängd ekonomiarbete för att anställa en heltidstjänst och då var det mer ekonomiskt att hyra in den hjälp som behövdes. Samma förklaring gav även företag som hanterade bokföringen internt. De menade att eftersom ekonomiarbetet inte var betungande kunde det enkelt skötas av en anställd som även hade andra arbetsuppgifter och åtaganden i firman. Att behålla kontrollen över bokföringen i företaget var också en anledning till beslutet att hantera bokföringen internt. Sammanfattningsvis visades det att det i studiens företag inte var troligt att strategibesluten baserades på kunskapsbrist. (Jansson, Kosma & Meldahl, 2006)

I en kandidatuppsats från Högskolan i Kristianstad (Andersson, 2009) undersöks ansvarsuppfattningen vid bokföringsbrott. Utgångspunkten är att det föreligger en asymmetri mellan företagarens uppfattning om deras ansvarsfrihet vid användandet av redovisningskonsult och revisor och hur ansvaret faktiskt är fördelat. Studien undersöker bokföringsbrott, som inte är kopplade till skattebrott, och som uppkommit på grund av okunskap. Vidare avgränsas studien till att omfatta framförallt mindre företag och familjeföretag hos vilka det förekommer kunskapsbrist. Studien syfte prövas genom studier av tidigare rättsfall och gällande regelverk. När en företagare väljer att använda sig av en extern redovisningskonsult kvarstår ansvaret hos företagaren oavsett dennes kunskapsbrist eller oförmåga kring löpande bokföring. Redovisningskonsultens ansvar sträcker sig endast så långt att denna ska gå i god för att verifikationerna är korrekt konterade. Det föreligger heller inte något krav på konsulten att ifrågasätta uppgifternas ursprung. Sammanfattningsvis visar studien att anställandet av en extern redovisningskonsult inte minskar det egna straffansvaret. (Andersson, 2009)

4.2.2 Studier i Europa

En studie med 126 små och medelstora företag i Belgien (Everaert, Sarens & Rommel, 2008) hade som syfte att koppla transaktionskostnadsteorin till valet att lägga ut sin löpande bokföring på extern part eller ej. Genom att analysera antalet transaktioner som behövde bokföras kunde man visa att transaktionskostnadsteorin till viss del kunde förklara varför man valde extern hjälp eller inte. Det visades sig att ju fler transaktioner som fanns, och ju mer omfattande underlaget var, desto större var sannolikheten att man valde att hantera den löpande bokföringen internt. Även andra faktorer visade sig påverka besluten kring hur man valde att hantera sin löpande bokföring; om man hade specifika tillgångar (exempelvis

humankapital och specialtillverkade maskiner) i företaget, ifall det förelåg osäkerhet kring lagförändringar och krav på bokföringen, samt vinstmaximering. Studien visar att det inte alltid är korrekt att fastslå att företag antingen lägger ut bokföringen eller inte, utan man introducerar även en hybrid av både intern och extern hantering. Man fann exempelvis att företag som lade enklare hantering på en extern part och hanterade bokföringen av mer specifika och svårhanterliga tillgångar själva.

Studien undersökte företag som hade fler än tio anställda och exkluderade därför mikroföretag eftersom författarna ansåg att företag med färre än tio anställda inte riktigt hade ett val när det kom till hanteringen av den löpande bokföringen, utan mer eller mindre var tvungna att använda sig av en extern redovisningskonsult. Då den här studien undersökte SME's och exkluderade mikroföretag skiljer den sig från de avgränsningar som finns i den här studien. Däremot behandlar den samma teori och det gjordes därför avvägandet att ta med studien som underlag för diskussionen och utformandet av undersökningen.

4.3 Referensram

Studiens referensram bygger på sex potentiella förklaringar till företagens val kring hanteringen av den löpande bokföringen. Dessa förklaringar har hämtats ur de teorier och tidigare studier som ligger till grund för undersökningen och har formats till begrepp som är menade att spegla den påverkan de antas ha på företagen. Begreppen; *Trovärdighet, Kontroll, Kunskap, Trygghet, Effektivitet och Anpassning* används sedan när studiens resultat tolkas och diskuteras.

4.3.1 Trovärdighet

Då företagens relation till dess intressenter är en viktig faktor till deras lönsamhet så innebär det också att det är viktigt att kunna visa en korrekt och trovärdig hantering av sin bokföring gentemot dessa (Ullman, 1985, s. 541). Begreppet trovärdighet har sitt ursprung i legitimitetsteorin som visar att företag måste ha en god relation till sina intressenter och uppvisa en korrekt hantering av sin ekonomi för att uppfattas som legitimt. Begreppet används därför i studiens diskussion för att avgöra hur mikroföretagens val att hantera sin löpande bokföring också påverkar denna relation. Begreppet omfattar även den institutionella teorin och mer specifikt den mimetiska- och normativa isomorfismen som beskriver hur företag skapar legitimitet och trygghet genom att agera som andra företag inom branschen gör. I diskussionskapitlet undersöks om dessa faktorer har påverkat studiens respondenter i deras val i hur de hanterar den löpande bokföringen.

4.3.2 Kontroll

En bidragande orsak till varför mikroföretag väljer att hantera deras löpande bokföring internt är enligt Jansson, Kosma & Meldahl (2006) att de vill behålla kontroll över bokföringen inom företaget. Fördelen med detta är att man får en tydlig överblick över företagets ekonomiska situation och därmed kan ta snabbare och bättre beslut. Då studien visade att kontroll hade en tydlig påverkan på företagens val appliceras begreppet kontroll också på denna studies resultat för undersöka om det förklarar företagens val.

4.3.3 Kunskap

I flera tidigare studier framkom att företagens kompetens inom redovisningsområdet påverkade deras val att använda sig av extern hjälp eller sköta hanteringen internt (Andersson, 2005)(Axelsson & Jansson, 2011)(Jansson, Kosma & Meldahl, 2006). Bland annat menar Andersson (2005) att ju längre företaget har varit verksamma ju större är deras ackumulerade kunskap för bokföring vilket ofta leder till att de hanterar bokföringen själva. Kunskapsbrist

är därför en bidragande orsak till att företagen väljer att använda sig av extern hjälp (Axelsson & Jansson 2011). Med det som bakgrund används begreppet *Kunskap* för att undersöka om det är en bidragande orsak även för företagen i denna studie.

4.3.4 Trygghet

Begreppet *Trygghet* är kopplat till tidigare studier och antagandet att företag känner trygghet genom att använda sig av extern hjälp med bokföringen när inte tillräcklig kompetens finns inom verksamheten (Lundin, 2014). Föreligger en osäkerhet kring lagar och krav på bokföringen använder sig företagen i större utsträckning av extern hjälp för att försäkra sig mot eventuella fel (Everaert, Sarens & Rommel, 2010). Andersson (2009) visar dock i sin studie att anställandet av en extern redovisningskonsult inte minskar företagets straffansvar. För att undersöka om denna felaktiga trygghet är en bidragande orsak till företagets val har därför begreppet valts ut.

4.3.5 Effektivitet

Mikroföretag med få verifikationer finner det mer lönsamt och effektivt att låta en extern redovisningskonsult hantera den löpande bokföringen så att de istället kan fokusera på vad de gör bäst (Everaert, Sarens & Rommel, 2010). Genom att applicera värdekedjan på företagen kan man utläsa hur de själva anser sig hantera den löpande bokföringen på det mest effektiva sättet. Nordling & Wepplinger (2009) menar att en av de huvudsakliga faktorerna till att företag använder extern hjälp är tidsbrist. Av den anledningen kommer begreppet *Effektivitet* användas i studiens analys för att tolka hur det påverkar företagets val.

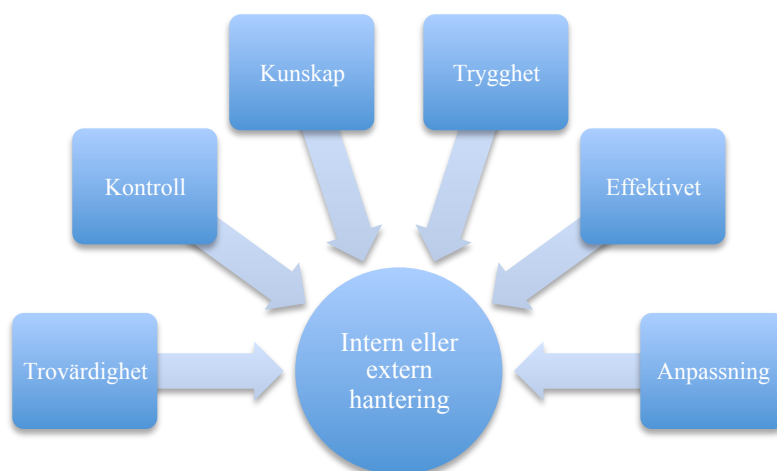
4.3.6 Anpassning

Från den institutionella teorin har författarna tagit fram begreppet *anpassning* för att beskriva hur företag förhåller sig till, och påverkas av, sin omvärld. Företag påverkas på olika sätt av sin omvärld genom att utomstående intressenter utövar sitt inflyttande på organisationen eller genom att företaget efterhärmar liknande aktörer på marknaden. Begreppet kommer därför att användas för att beskriva företagets beteenden och den påverkan som andra företag inom samma bransch har på företaget.

4.4 Analysverktyg

För att kunna applicera begreppen på företagen i studiens resultat så har sex påståenden tagits fram för att utgöra studiens analysverktyg. Dessa påståenden ligger därmed till grund för kopplingen mellan studiens teori och studiens resultat. En översiktlig bild över studiens analysverktyg återfinns i Figur 4.2.

Trovärdighet	<i>Mikroföretag väljer att använda sig av extern hjälp med den löpandebokföringen för att ge ett legitimt intryck mot deras intressenter.</i>
Kontroll	<i>I mikroföretag är det viktigt att ha översikt över företagets ekonomiska situation vilket medför att de vill behålla kontrollen över bokföringen internt.</i>
Kunskap	<i>Mikroföretagens kunskap inom bokföring har stor påverkan på deras val kring hanteringen av deras bokföring.</i>
Trygghet	<i>Mikroföretag finner en trygghet i att låta en extern part med större erfarenhet hantera deras bokföring.</i>
Effektivitet	<i>Extern hjälp gör det möjligt för företagen att fokusera på deras kärnverksamhet och därmed att uppnå bättre effektivitet i de värdeskapande processerna.</i>
Anpassning	<i>Mikroföretagen anpassar sin hantering till följd av hur andra företag inom samma bransch hanterar sin bokföring.</i>

Figur 4.2 Studiens analysverktyg

5. Resultat

I studiens resultatkapitel presenteras svaren från enkätundersökningen som ligger till grund för studien. Vidare presenteras också de intervjuer som genomförts med mikroföretagens intressenter i form av en redovisningskonsult och en representant från Skatteverket.

5.1 Enkätundersökning

Författarna har valt att presentera resultatet ifrån enkätundersökningen med hjälp av diagram och tabeller utformade genom IBM SPSS version 22 och Excel. Presentationen av resultaten följer utformningen av enkäten där bakgrundsfaktorer först presenteras följt av de respondenter som valt att använda sig av extern hjälp med bokföringen och slutligen de företag som hanterar sin bokföring internt.

5.1.1 Bakgrundsfaktorer

Tabellerna nedan visar frekvenserna för de olika undergrupperna i urvalet. Tabellerna presenteras efter den ordning som den tillhörande frågan presenteras i webbenkäten.

Tabellen nedan visar en överskådlig bild över enkätens 270 respondenter och hur många anställda respektive respondent har. De 52 företag med fler än tio anställda är studiens referensgrupp som används för att möjliggöra jämförelser mellan mikroföretag och större företag.

Antal Anställda	Svarsfrekvens
1	52
2-3	72
4-10	91
Fler än 10 (Referensgrupp)	52
Summa	270

Tabell 5.1. Svarsfrekvens fördelat på antal anställda bland respondenterna

Verksamhetsår

Först presenteras en tabell med frekvenserna för mikroföretag och sedan tabellen för referensgruppen. Tabell 5.2 visar antalet företag och verksamhetsår och det går även att avläsa hur många som har valt att hantera bokföringen internt alternativt externt i förhållande till antal verksamma år.

Antal verksamma år	Frekvens 1-10 anställda	Frekvens Extern hantering	Frekvens Intern hantering
0 till 2 år	2	1	1
2 till 5 år	15	9	6
5 till 10 år	55	25	30
Fler än 10 år	142	53	91
Total frekvens	214	88	128

Tabell 5.2 Frekvenstabell över antal mikroföretag i urvalet indelat efter antal år som respondenterna uppgett att de varit verksamma.

Två mikroföretag i studien svarade att de varit verksamma i noll till två år. Av dessa två företag valde ett företag att hantera den löpande bokföringen utanför företaget och ett företag att hantera den löpande bokföringen internt. 15 företag svarade att de varit verksamma i mellan två och fem år, av dem var det nio som hanterade den löpande bokföringen externt och resterande sex företag hanterade den löpande bokföringen internt. 55 företag i studien har varit verksamma i fem till tio år och av dessa svarade 25 företag att de hanterade den löpande bokföringen genom att använda extern hjälp och resterande 30 hanterade den löpande bokföringen internt. Det var 142 respondenter i urvalet som varit verksamma i mer än tio år, varav 91 hanterade den löpande bokföringen internt och 53 stycken använde extern hjälp. I urvalet var det också två företag som hanterade sin bokföring internt som inte hade svarat på frågan om antal verksamhetsår.

Frekvenstabell för företagen i studiens referensgrupp. Tabell 5.3 visar antal verksamma år i förhållande till svarsfrekvens i referensgruppen.

Antal verksamma år	Frekvens fler än 10 anställda	Frekvens Extern hantering	Frekvens Intern hantering
0 till 2 år	0	0	0
2 till 5 år	5	0	5
5 till 10 år	7	0	7
Fler än 10 år	39	5	34
Total frekvens	51	5	46

Tabell 5.3. Frekvenstabell över antal företag i referensgruppen svarat att de har varit verksamma, samt vilket strategibeslut som tagits gällande hanteringen av den löpande bokföringen.

Det var inget företag med fler än tio anställda som svarade att de endast varit verksamma i noll till två år. Fem företag uppgav att de varit verksamma i två till fem år, varav alla hanterade den löpande bokföringen inom företaget. Det var sju respondenter som uppgav att de hade varit verksamma mellan fem och tio år, även här hanterade samtliga företag sin löpande bokföring internt i bolaget. Av de 39 företagen som varit verksamma i mer än tio år var det fem som hanterade sin löpande bokföring genom extern hjälp, medan 34 företag hanterade den löpande bokföringen internt. Ett företag i referensgruppen med intern hantering av bokföringen hade inte svarat på frågan om antal verksamhetsår.

Branschtillhörighet

Den tredje frågan som respondenterna skulle besvara i webbenkäten var vilken bransch de ansåg att deras företag var verksamma inom. Nedan, i tabell 5.4 står antalet mikroföretag i varje bransch samt hur mikroföretagen valt att hantera den löpande bokföringen inom varje bransch.

Branschtillhörighet	Frekvens 1-10 anställda	Frekvens Extern hantering	Frekvens Intern hantering
Hushållsnära tjänster	1	1	0
Detaljhandel	17	6	11
Tillverkningsindustri	24	7	17
Kunskapsintensiv	75	38	37
Bygg & Fastigheter	41	14	27
Vård & Omsorg	6	4	2
Hotell & Restaurang	0	0	0
Tjänster	33	13	20
Annat	21	5	16
Total frekvens	218	88	130

Tabell 5.4 Frekvenstabell över antal mikroföretag som är verksamma inom respektive bransch samt frekvens för hur många företag som valt att hantera den löpande bokföringen externt alternativt internt inom varje bransch.

Det var endast ett mikroföretag som svarade att de arbetade med hushållsnära tjänster och företaget hanterade sin löpande bokföring med hjälp av en redovisningskonsult. 17 mikroföretag svarade att de var verksamma inom detaljhandeln varav sex stycken hanterade den löpande bokföringen externt och elva hanterade den internt. 24 mikroföretag arbetade i tillverkningsindustrin, varav sju hanterade bokföringen externt och 17 internt. I urvalet var det 75 mikroföretag som var verksamma inom den kunskapsintensiva branschen. En kunskapsintensiv bransch definierades som konsulttjänster inom ekonomi och juridik samt IT. 38 av mikroföretagen inom den branschen valde att hantera sin bokföring externt och 37 företag hanterade istället den löpande bokföringen internt. 41 mikroföretag angav Bygg &

Fastigheter som sin branschtillhörighet, varav 14 hanterade bokföringen extern och 27 hanterade bokföringen internt. Bland urvalets mikroföretag var det sex företag som arbetade inom vård och omsorg, varav fyra hanterade den löpande bokföringen extern och två internt. Inom hotell och restaurang var det inget mikroföretag i urvalet som var verksamma inom. Branschtillhörigheten tjänster, där exempelvis taxibolag räknas in, var det 33 mikroföretag i urvalet som var verksamma inom. 21 av dessa mikrobolag hanterade sin löpande bokföring externt och tolv mikrobolag hanterade istället sin löpande bokföring internt.

Referensgruppens svar på frågan om branschtillhörighet sammanfattas nedan i tabell 5.5.

Branschtillhörighet	Frekvens fler än 10 anställda	Frekvens Extern hantering	Frekvens Intern hantering
Hushållsnära tjänster	5	0	5
Detaljhandel	1	0	1
Tillverkningsindustri	5	1	4
Kunskapsintensiv	14	3	11
Bygg & Fastigheter	10	1	9
Vård & Omsorg	3	0	3
Hotell & Restaurang	1	0	1
Tjänster	12	0	12
Annat	2	0	2
Total frekvens	53	5	48

Tabell 5.5 Frekvenstabell över referensgruppens olika branschtillhörighet. För varje branschtillhörighet redovisas även hur företagen valt att hantera den löpande bokföringen.

Frekvenstabellen över referensgruppens branschtillhörighet visar att fem företag var verksamma inom branschen hushållsnära tjänster, samtliga hanterade sin löpande bokföring internt i företaget. Det var endast ett företag som var aktivt inom detaljhandeln, detta företag hanterade sin löpande bokföring internt. Inom tillverkningsindustrin var fem företag i referensgruppen verksamma varav ett företag använde extern hjälp med den löpande bokföringen och resterande fyra hanterade således den löpande bokföringen internt. 14 bolag var verksamma i den kunskapsintensiva branschen, elva av företagen svarade att de hanterade den löpande bokföringen internt och endast tre stycken använde sig av extern hjälp med den löpande bokföringen. Inom vård och omsorg var tre mikroföretag aktiva och samtliga hanterade sin löpande bokföring internt. Inom tjänstesektorn var tolv företag i referensgruppen aktiva och samtliga hanterade sin löpande bokföring internt. Två företag uppgav att de inte tillhörde någon av branscherna, även här svarade samtliga att de hanterade den löpande bokföringen internt.

Utbildningsnivå

Den fjärde och sista bakgrundsfaktor som efterfrågades var vilken utbildnings nivå som respondenten på mikro företaget hade. Nedan, i tabell 5.6 är frekvenserna i urvalet inom respektive utbildningskategori sammanställda för att ge en överskådlig bild av materialet.

Utbildningsnivå	Frekvens 1-10 anställda	Frekvens Extern hantering	Frekvens Intern hantering
Gymnasiekompetens eller motsvarande	80	31	49
Universitet/ Högskola	115	49	66
Yrkesutbildning	18	7	11
Annat	5	1	4
Total frekvens	218	88	130

Tabell 5.6 Frekvenstabell över utbildningsnivå i mikro företagen i stickprovet. Även frekvens för hur mikro företagen valt att hantera sin löpande bokföring för respektive utbildningskategori.

Av stickprovets mikro företag svarade 80 respondenter att de hade gymnasiekompetens, eller motsvarande. Motsvarande kan exempelvis tolkas som real-skolan. Av dessa var det 49 som hanterade den löpande bokföringen internt och 31 stycken som hanterade den löpande bokföringen genom att använda extern hjälp. 115 respondenter uppgav att de hade studerat på universitet eller högskola, varav 66 hanterade den löpande bokföringen internt och 49 av mikro företagen hanterade istället den löpande bokföringen externt. 18 mikro företagare hade genomgått en yrkesutbildning, elva av dessa företagare valde att hantera den löpande bokföringen internt, sju företagare med yrkesutbildning valde istället att anlita extern hjälp med den löpande bokföringen. Fem mikro företag svarade att de hade en annan utbildningsnivå. Författarna har inte kunnat utröna en exakt förklaring bakom vad annan kan vara för utbildningsnivå och ingen av de fem respondenterna hade lämnat en kommentar, möjligtvis kan det vara att man helt saknar utbildning.

Referensgruppens frekvenser i materialet gällande utbildningsnivå och strategi med den löpande bokföringen har sammanställts i nedanstående tabell. (Tabell 5.7)

Utbildningsnivå	Frekvens fler än 10 anställda	Frekvens Extern hantering	Frekvens Intern hantering
Gymnasiekompetens	14	1	13
Universitet/ Högskola	35	4	31
Yrkesutbildning	2	0	2
Annat	1	0	1
Total frekvens	52	5	47

Tabell 5.7 Frekvenstabell över utbildningsnivå i referensgruppen och hur företagen valt att hantera den löpande bokföring beroende av utbildningsnivå.

Totalt har 14 respondenter svarat att de hade gymnasiekompetens eller motsvarande, varav endast ett företag hanterade den löpande bokföringen externt och resterande 13 hanterade den löpande bokföringen internt. 35 respondenter uppgav att de hade universitets- eller högskoleutbildning. Av dessa hanterade 31 stycken sin löpande bokföring internt och endast fyra anlätade en extern aktör för att genomföra den löpande bokföringen. Två av företagen i referensgruppen svarade att de hade gått en yrkesutbildning, båda två valde att hantera sin löpande bokföring internt. Ett företag som hanterade den löpande bokföringen internt hade uppgett att de hade en annan utbildning.

5.1.2 Extern hantering av den löpande bokföringen

I urvalet svarade 130 mikroföretag att de hanterade bokföringen internt och 88 mikroföretag svarade att de hanterade den löpande bokföringen med hjälp av en extern aktör, exempelvis en redovisningskonsult. I referensgruppen (fler än tio anställda) uppgav endast fem företag att de använde sig av extern hjälp med den löpande bokföringen. Det var därmed 59,7 procent av mikroföretagen som svarade att de hanterade bokföringen internt i förhållande till 40,3 procent som svarade att de hanterade bokföringen extern. Det var däremot endast 5,7 procent i referensgruppen som använde extern hjälp med den löpande bokföringen. Följande avsnitt kommer att redovisa samtlig data för de 88 mikroföretag och fem företag i referensgruppen som svarat att de använde extern hjälp med den löpande bokföringen.

Efter att respondenterna svarat på om de anlitar extern hjälp med bokföringen omdirigerades de till frågor som gällde valet att hantera bokföringen externt. I den första frågan fick respondenterna rangordna olika påståenden om varför de valt ta hjälp med hanteringen av den löpande bokföringen. Tabellerna nedan visar respondenternas svar efter det som hade störst respektive minst påverkan på valet att använda sig av extern hjälp med den löpande bokföringen. Frågan utformades för att utreda vilka faktorer som företagen värdesätter högst respektive lägst utifrån studiens referensram.

Respondenten ombads att rangordna följande faktorer; önskan om kostnadsbesparing(kostnadsbesparing), ökad trygghet(trygghet), tidsbesparing(tidsbesparing), legitimitet mot tredje part(legitimitet), samt att kunskapen saknades i företaget(kunskapsbrist). Faktorerna rangordnades från den faktor som de fann viktigast till den faktor som var minst viktig.

Faktor (viktigast)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	10	10
Trygghet	43	50
Tidsbesparing	21	24
Legitimitet	1	1
Kompetensbrist	13	15
Summa	88	100

Tabell 5.8 Frekvens- och procenttabell över vad mikroföretagen i urvalet anser vara de viktigaste faktorerna. Avrundad procent.

Enligt tabell 5.8 svarade cirka 50 procent av mikroföretagen att den viktigaste anledningen bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen externt var att det skapar *trygghet* för företaget om att bokföringen är korrekt utförd. 24 procent tyckte att den viktigaste

anledningen var att det var *tidsbesparande* att använda en extern aktör. 15 procent av mikroföretagen svarade att den viktigaste anledningen var att de saknade tillräcklig *kompetens* i företaget. Av mikroföretagen var det tio procent som uppgav att de fann det *kostnadsbesparande* att använda en extern aktör. Endast en procent av mikroföretagen svarade att de använde sig av extern hjälp för att det skapade legitimitet mot tredje part.

Tabellen nedan beskriver valet av viktigaste faktorer för referensgruppen.

Faktor (viktigast)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	0	0
Trygghet	4	80
Tidsbesparing	1	20
Legitimitet	0	0
Kompetensbrist	0	0
Summa	5	100

Tabell 5.9 Frekvens- och procenttabell över vad referensgruppen tyckte var de viktigaste anledningarna bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen externt. Procenten är avrundad

Tabell 5.9 visar att 80 procent av företagen i referensgruppen svarade att det viktigaste skälet till att använda sig av extern hjälp med bokföringen var att det skapade *trygghet* att den utförts korrekt. De resterande 20 procenten tyckte att det viktigaste skälet var att det var *tidsbesparande*.

Vilka faktorer som var minst viktiga för beslutet att hantera den löpande bokföringen externt redovisas i tabellen nedan.

Faktor (minst viktig)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	28	32
Trygghet	3	4
Tidsbesparing	2	2
Legitimitet	36	41
Kompetensbrist	19	21
Summa	88	100

Tabell 5.10 Procent- och frekvenstabell över vilka faktorer som mikroföretagen har uppgett är minst viktiga för beslutet att hantera den löpande bokföringen externt. Procenten i tabellen är avrundande.

Tabellen ovan visar att 41 procent av mikroföretagarna angav att skapa *legitimitet* mot tredje part var den minst viktiga anledningen bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen externt. Med 32 procent av de svarande var den näst minst viktiga anledningen bakom beslutet att det skulle vara *kostnadsbesparande*. *Kompetensbrist* svarade 21 procent av mikroföretagen inte påverkade deras beslut att hantera bokföringen externt.

Referensgruppens val av minst viktiga anledningen bakom beslutet att hantera bokföringen externt presenteras i nedanstående tabell.

Faktor (minst viktig)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	2	40
Trygghet	0	0
Tidsbesparing	1	20
Legitimitet	2	40
Kompetensbrist	0	0
Summa	5	100

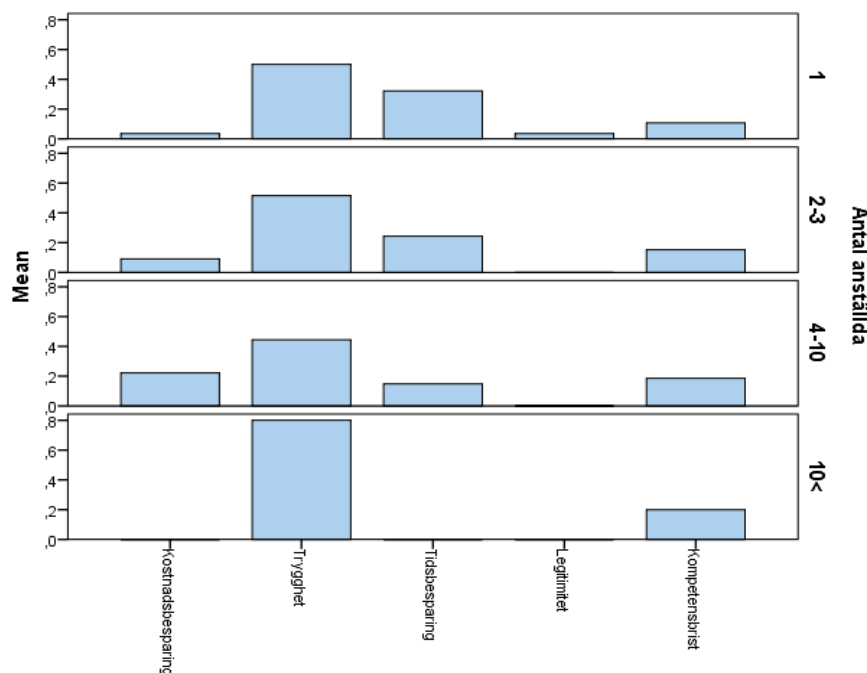
Tabell 5.11 frekvens- och procenttabell över referensgruppens val av minst viktiga faktor bakom valet att hantera bokföringen externt.

I referensgruppen var det lika stor del, 40 procent, som svarade att legitimitet och kostnadsbesparing var minst viktiga bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen externt. En av deltagarna svarade att tidsbesparing var det minst viktiga skälet bakom valet av bokföringsstrategi.

Viktigaste faktor beroende av antal anställda

För att följa studiens syfte, att utreda de viktigaste faktorerna vid valet av extern hjälp med bokföringen, har följande diagram skapats. Från diagrammet kan man utläsa vilken faktor som är viktigast beroende av antal anställda i respondentens företag. För att möjliggöra en jämförelse mellan grupperna presenteras materialet inte i exakta frekvenser utan i medelvärde.

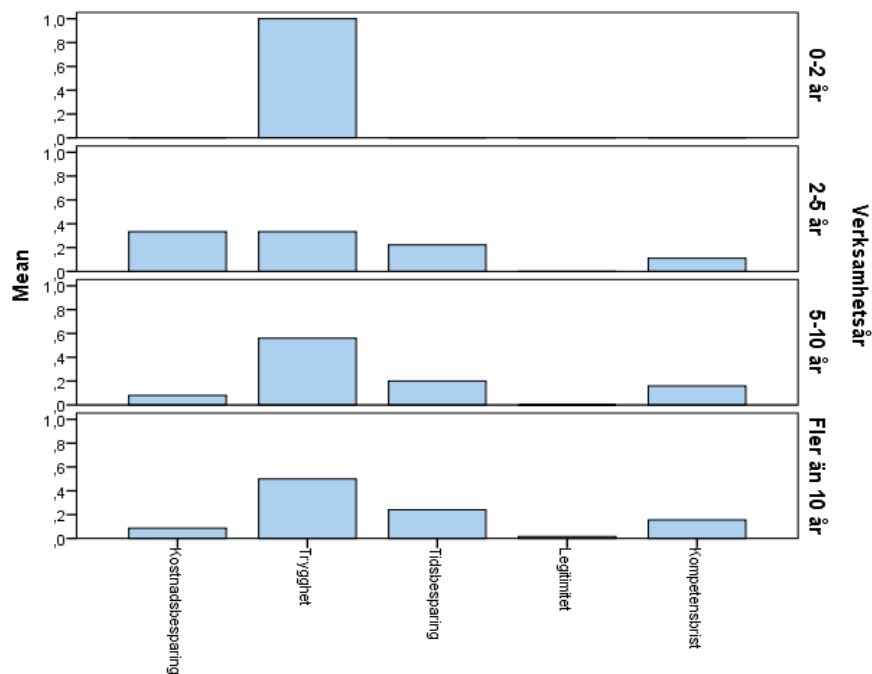

Figur 5.1 Diagram över viktigaste faktorer i förhållande till antal anställda.

Diagrammet visar att faktorn *trygghet* var den viktigaste faktorn oavsett hur många anställda företaget har. För mikroföretag var den näst viktigaste faktorn *tidsbesparing*. För referensgruppen var istället *kompetensbrist* den näst viktigaste faktorn vid beslutet att hantera bokföringen externt. *Kompetensbrist* var den tredje viktigaste faktorn för mikroföretag. Diagrammet visar även tendensen att ju större företag är ju mindre viktigt blir faktorn *tidsbrist* som bakomliggande skäl till strategibeslutet. Tendensen till att *kompetensbrist* blir viktigare ju större bolaget är framkommer också.

Viktigaste faktorerna i förhållande till antal verksamma år

Det var även önskvärt att undersöka ifall de viktigaste faktorerna ändrades beroende på hur många år som mikroföretaget varit verksamt, även kallat verksamma år. Detta undersöktes deskriptivt genom utformningen av diagrammet nedan.

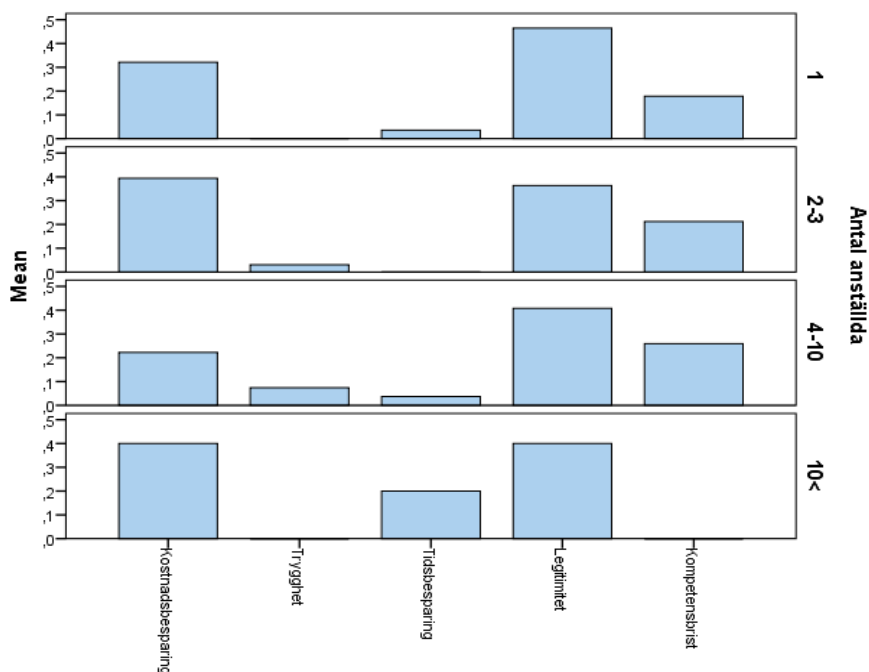

Figur 5.2 Diagram över viktigaste faktorn i förhållande till antal verksamma år.

Diagrammet visar tendensen att trygghet som skäl till varför man anlitar extern hjälp är viktigare ju färre år företaget har varit verksamt. Av de mikroföretag som varit aktiva i noll till två år svarade samtliga att de anlidade extern hjälp med den löpande bokföringen, framför allt på grund av trygghetskänslan det skapar. Sammanfattningsvis så är den viktigaste faktorn fortfarande trygghet oavsett antal verksamma år.

Minst viktiga faktorerna i förhållande till antal anställda

Det var även intressant att få en bild av vilka faktorer som respondenterna fann minst viktiga bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen externt.

Figur. 5.3 Diagram över viktigaste faktorerna i förhållande till antal anställda i företaget.

Diagrammet ovan beskriver de faktorer som företagen valt som de minst viktiga för beslutet att hantera den löpande bokföringen externt. I mikrobolag är faktorerna *legitimitet* och *kostnadsbesparing* de två faktorer som är de minst viktiga skälen och *Kompetensbrist* är den tredje minst viktiga faktorn. I referensgruppen är det istället faktorerna *kostnadsbesparing* och *legitimitet* som är de två minst viktiga skälen till varför företag med fler än tio anställda anlitar extern hjälp med den löpande bokföringen. Diagrammet visar tendensen att tidsbesparing blir mindre viktigt ju större ett bolag är.

Kommentarer från respondenter

För att möjliggöra för företagen att utveckla sina svar eller själva uttrycka om det fanns någon ytterligare orsak till varför man valt att använda sig av extern hjälp kompletterades flervalsfrågan i enkäten med en möjlighet att i fri text vidareutveckla sitt svar. Nedan följer företagens åsikter och citat från undersökningen. Ett av de mest framträdande svaren blev att företagen inte har tid att sköta sin bokföring utan istället väljer att fokusera på företagets kärnverksamhet.

”Jag vill hinna lägga tid på det som jag kan bäst – dvs. sälja bostäder etc.”

En annan vanlig orsak till varför man valt extern hjälp med bokföringen var att det inte fanns intresse och därför inte heller kunskap kring hur man hanterar sin bokföring. Detta trots att man var medveten om att det hade varit mer lönsamt för verksamheten att sköta den själva.

”Bokföring är urtråkigt! (intresse saknas totalt för att lära, men ekonomiskt vore det en stor vinst)”

Samtidigt fanns det respondenter som tvärtemot detta ansåg att lösningen med en extern part faktiskt var billigare än att sköta hanteringen själva.

”I mitt yrke har jag inte råd att det blir fel i bokföringen. Men det är också väldigt mycket mindre stress att slippa göra det själv och ha tider för momsdeklarationer och annat som ska vara inne utan man istället kan lita på att ett proffs gör det. Det blir också billigare att låta någon annan göra det än om jag skulle ta av tid när jag kan göra det jag är bra på och ta betalt för. ”

Vissa respondenter kände även en trygghet i att en extern part hjälper till vid oklarheter eller med frågor som företagen själva inte visste hur man skulle hantera.

”Det ger en möjlighet att få viss syn på verksamheten utifrån vilket ibland kan vara vägledande samt viss rådgivning. ”

Respondenterna angav också specifika intressenter som hade särskilt intresse i företagets bokföring och att det därför var viktigt att hanteringen sköttes korrekt och följde rådande regelverk.

”Om du med intressenter inkluderar Skattmasen är svaret nej. Annars är svaret Skattmasen.”

5.1.3 Intern hantering av den löpande bokföringen

Tabellerna nedan visar de faktorer som har störst respektive minst påverkan på valet att sköta företagets löpande bokföring internt. Frågan i enkäten utformades för att utreda vilka faktorer som företagen värdesätter högst respektive lägst utifrån studiens referensram.

Respondenterna ombads att rangordna följande faktorer; ansåg att det var kostnadsbesparande (kostnadsbesparing), tidsbesparande(tidsbesparing), att kompetensen redan fanns i företaget(kompetens) samt önskan att behålla kontrollen över bokföringen(kontroll). Faktorerna rangordnades från den faktor som de fann viktigast till den faktor som var minst viktig för beslutet att hantera den löpande bokföringen internt.

Faktor (viktigast)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	29	22
Tidsbesparing	8	6
Kompetens	23	18
Kontroll	70	54
Summa	130	100

Tabell 5.10 Frekvens- och procenttabell över vad mikroföretagen anser vara de viktigaste faktorerna för beslutet att hantera bokföringen internt.

Tabellen ovan visar att 54 procent av mikroföretagen svarade att den viktigaste anledningen till att de hanterar bokföringen internt är att de vill behålla kontrollen inom företaget. 22 procent uppgav istället att kostnadsbesparing var det viktigaste skälet. Tillgången på kompetens var den viktigaste anledningen till intern hantering enligt 18 procent av mikroföretagarna. Endast sex procent svarade att tidsbesparing var en viktig anledning.

I tabellen nedan (Tabell 5.11) sammanfattas hur referensgruppen svarat om viktigaste faktorer bakom beslutet att hantera bokföringen internt.

Faktor (viktigast)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	8	17
Tidsbesparing	0	0
Kompetens	12	27
Kontroll	27	56
Summa	47	100

Tabell 5.11 Frekvens- och procenttabell över vad referensgruppen svarat är de viktigaste faktorerna bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen internt.

Att man får behålla kontrollen inom bolaget var den viktigaste anledningen bakom bokföringstrategin i 56 procent av bolagen. Även tillgången på kompetens var viktigt, då 27

procent svarade att beslutet att hantera bokföringen internt framför allt berodde på att kunskapen redan fanns inom företaget. Varken kostnads- eller tidsbesparing var viktigt för bokföringsstrategin, här svarade 17 procent att den viktigaste bakomliggande orsaken var att det var kostnadsbesparande medan inget företag i referensgruppen uppgav att tidsbesparing var den viktigaste anledningen.

Även vilka faktorer som var minst viktiga bakom beslutet presenteras i tabellerna nedan (Tabell 5.12 & 5.13) Först presenteras mikroföretagens val, sedan referensgruppens val.

Faktor (minst viktig)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	51	39
Tidsbesparing	52	40
Kompetens	11	9
Kontroll	16	12
Summa	130	100

Tabell 5.12 Frekvens- och procenttabell över vad mikroföretagen svarat är de minst viktiga faktorerna bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen internt.

Tabell 5.12 visar att det är 40 procent av deltagande mikroföretag som svarat att de tycker att tidsbesparing är minst viktig för beslutet att hantera bokföringen internt, nästan lika stor del, 39 procent svarade istället att kostnadsbesparing var minst viktigt. Att behålla kontrollen inom företaget uppgav tolv procent var minst viktigt och tillgänglig kompetens var också en liten andel med nio procent.

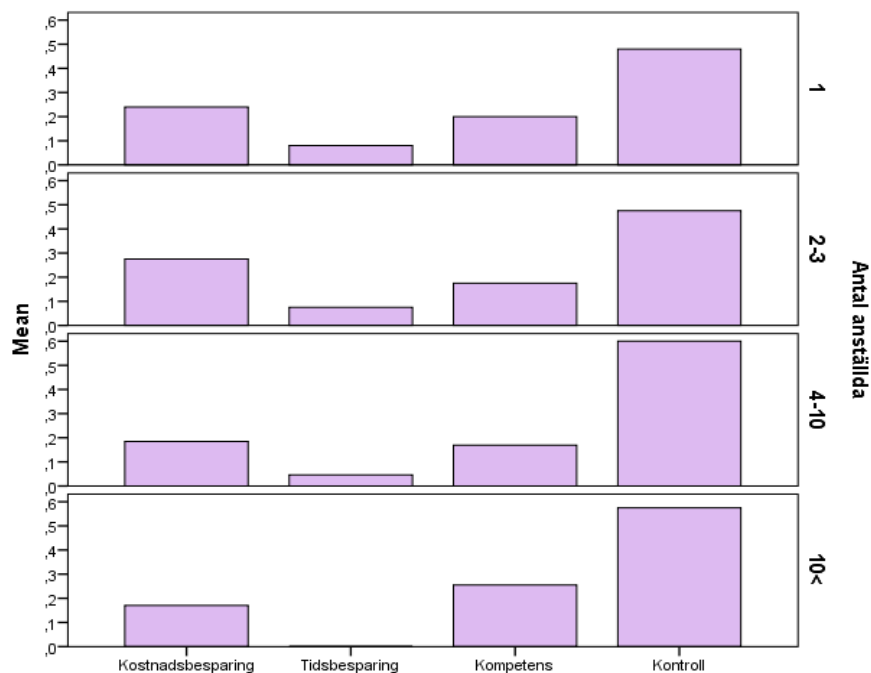
Faktor (minst viktig)	Frekvens	Procent %
Kostnadsbesparing	17	36
Tidsbesparing	23	49
Kompetens	1	2
Kontroll	6	13
Summa	47	100

Tabell 5.13 Frekvens- och procenttabell över vad referensgruppen svarat är de minst viktiga faktorerna bakom beslutet att hantera den löpande bokföringen internt.

I referensgruppen var det 49 procent som svarade att de tyckte tidsbesparing var den minst viktiga anledningen bakom beslutet och 36 procent svarade att kostnadsbesparing var den minst viktiga faktorn. Endast 13 procent uppgav att de tyckte kontroll var oviktigt för beslutet och slutligen svarade två procent att de tyckte att tillgången på kompetens var det minst viktiga skälet till att hantera bokföringen internt.

Viktigaste faktorerna i förhållande till antal anställda

Följande diagram visar vilka faktorer som är *viktigast* vid valet att sköta den löpande bokföringen internt. Från diagrammet kan man utläsa vilka faktorer som är viktigast i förhållande till antal anställda i respondentens företag. För att möjliggöra en jämförelse mellan grupperna presenteras materialet inte i exakta frekvenser utan i medelvärde.

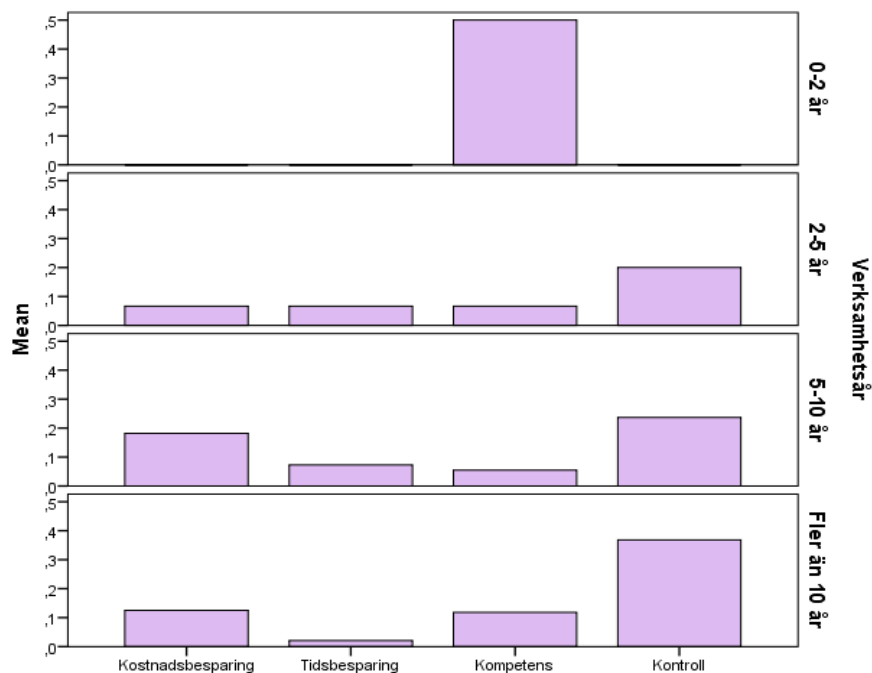

Figur 5.4 Diagram över viktigaste faktorer i förhållande till antal anställda.

Diagrammet visar att faktorn *kontroll* är den viktigaste anledningen till varför företag, oavsett antal anställda, väljer att hantera den löpande bokföringen internt. För mikrobolag var den näst viktigaste anledning att det är *kostnadsbesparande*, och den tredje viktigaste anledningen är att *kompetensen* redan finns i bolagen. För referensgruppen var inte *kostnadsbesparingen* lika viktig och det var fler som svarade att de hanterade den löpande bokföringen internt eftersom *kompetens* redan finns i bolaget.

Viktigaste faktorer i förhållande till antal verksamma år

Även för de som valt att hantera bokföringen internt var det önskvärt att sätta faktorerna i relation till antal år som företagen varit verksamma. För att deskriptivt kunna analysera eventuella skillnader i val av viktigaste faktor och antal verksamhetsår skapades diagrammet nedan.

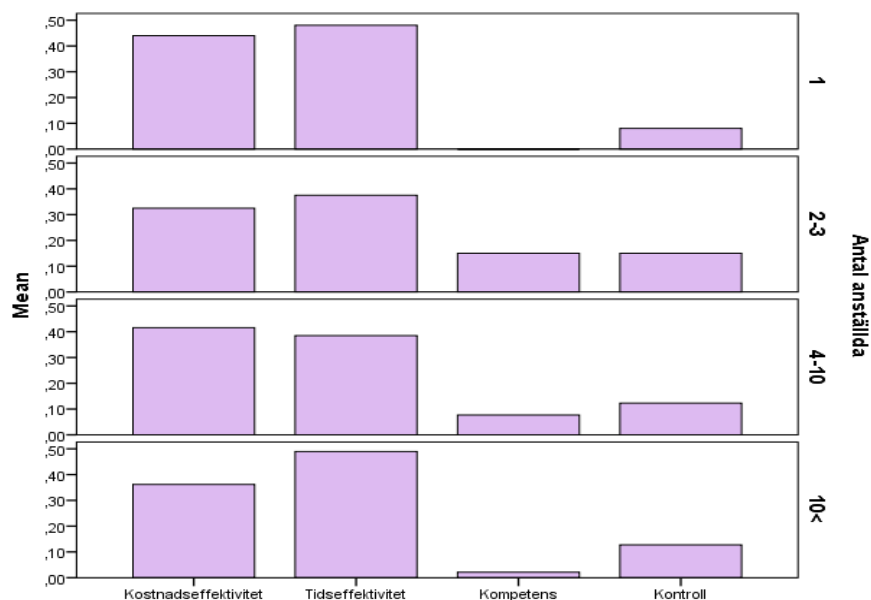
Figur 5.5 Diagram över viktigaste skälet att hantera den löpande bokföringen internt i bolaget i relation till antal verksamma år.

Diagrammet visar att de företag som endast varit verksamma mellan noll och två år svarar att den viktigaste anledningen till varför de hanterar den löpande bokföringen internt är eftersom de anser att *kompetensen* redan finns i bolaget. Ju fler verksamma år som mikrobolagen sedan varit verksamma skiftar den viktigaste anledningen bakom beslutet till att istället vara att man vill behålla *kontrollen* över bokföringen.

Minst viktiga faktorerna i förhållande till antal anställda

Följande diagram visar istället vilken faktor som är *minst* viktig vid valet att sköta den löpande bokföringen internt. Även här presenteras materialet i medelvärde och inte i exakta frekvenser.

Figur 5.6 Diagram över de minst viktiga faktorerna i förhållande till antal anställda

Diagrammet ovan visar att oavsett bolagets storlek anses det inte som *tidsbesparande* att hantera bokföringen internt. *Kostnadseffektivitet* är inte heller en faktor till varför man hanterar bokföringen internt. Sammanfattningsvis så visar det sig att respondenterna svarat likt på denna fråga oavsett antal anställda i företaget.

Kommentarer från respondenter

Likt flervalssfrågan för de företag som valde extern hjälp i enkäten följdes även flervalssfrågan om intern hantering av en fråga där det gavs möjlighet att i fri text vidareutveckla sitt svar eller ge ytterligare förslag på orsaker till att man valt att sköta bokföringen internt. Nedan följer respondenternas svar med citat från undersökningen. Den orsak som flest respondenter angav vid val av intern hantering var att man vill ha en övergripande kontroll över företagets ekonomi.

”Vi är ett litet familjeföretag som har koll på allt själv”

”Ger mer och snabbare insyn över företagets ekonomi”

Anledningen till detta var bland annat vikten av att ha full kontroll över företagets ekonomi i just mikroföretag och att det möjliggör för företaget att kontrollerar och analysera de ekonomiska funktionerna i verksamheten.

”Viktigt med kontroll över ekonomin i små bolag”

”Fördelen med att sköta den löpande bokföringen internt är att man får bättre statistik och övergripande helhetskoll”

Vissa respondenter ansåg att en extern part inte har tillräcklig kunskap om verksamheten för att kunna utföra arbetet korrekt. Det kunde till och med vara så att företagen upptäckte fler fel när de anlidade redovisningskonsulter än när de själva hanterade bokföringen.

”Där var för mycket fel i den löpande redovisningen och bokslutet då revisor och bokföringsfirma var inblandade. Har haft ett antal firmor inblandade som inte har skött sitt jobb”

En annan anledning till varför företagen väljer en intern hantering var att den nödvändiga kompetensen redan fanns i företaget och att det därför var onödigt att ta hjälp av en extern part.

”Har tidigare haft extern hjälp men numera har vi kompetensen själva, detta har varit det avgörande”

Ett antal respondenter anger att de byggt upp en kunskap kring hanteringen av sin bokföring i takt med att deras erfarenhet att bedriva verksamhet blir större.

”Det har varit utvecklande för mig personligen att sköta den löpande bokföringen. I takt med att jag lärt mig mer och mer har det också blivit allt mer intressant att sköta bokföringen själv. Även om jag betalar någon annan för att sköta min bokföring så är det ändå jag själv som står som ansvarig gentemot t.ex. Skatteverket, Bolagsverket m.m. Då känns det bättre att ha gjort det själv, för då vet jag precis vad som gjorts, hur det gjorts och när det gjorts”

Respondenterna styrker även påståendet att kostnaden är särskilt viktig för småföretagare. Man menar att extern hjälp i form av en redovisningskonsult är kostsamt och att många småföretagare därför väljer att sköta bokföringen internt.

”Största delen som småföretagare är pengarna. Du vill ha så lite kostnader som möjlig men även har koll”

En annan orsak till att många väljer att sköta hanteringen internt är att det nu finns bokföringsprogram och andra tjänster för företagen som underlättar deras arbete med bokföringen. Dessa tjänster möjliggör för företagen att på ett enkelt sätt sköta hela bokföringsprocessen internt.

”Det finns numera utmärkta datorprogram som sköter all administration från order/faktura till verifikat/bokföring med automatik”

”E-bokföring via banken gör att det är lättare”

Andra orsaker till varför man valt att sköta hanteringen internt var exempelvis, i motsats till många som valde att använda extern hjälp, att man trivdes med att sköta bokföringen själv och även att det var en bra variation i arbetet.

”Ergonomiska skäl. Behöver variation för kroppen. Kan inte fara runt och montera hela dagarna (elektriker)”

”Ganska roligt samt utnyttjar överskottstid”

Något som var mindre vanligt men ändå en av orsakerna till att ett företag valde att sköta hanteringen internt var att man inte hade förutsättningarna för att använda sig av extern hjälp.

”Jag har inte tillgång till internet”

5.1.4 Statistiska tester

Hypotes 1 – Ett större antal anställda påverkar företagets benägenheten att hantera sin löpande bokföring internt i bolaget.

Hypotesen att ju fler anställda ett företag har desto större är sannolikheten att företaget hanterar sin löpande bokföring internt. Skapades för att besvara frågeställningen *Hur hanteras den löpande bokföringen i svenska mikroföretag?*

Hypotesen testades genom ett t-test i IBM SPSS version 22. I t-testet görs en jämförelse av medelvärde och medelfel mellan de grupper som använder extern hjälp respektive intern hantering i relation till skalvariabeln *Antal Anställda*. Testet visar att det finns en signifikant skillnad mellan hur man väljer att sköta sin löpande bokföring beroende på antalet anställda i företaget, vilket innebär att det är desto fler anställda ett företag har desto större är sannolikheten att de hanterar bokföringen internt, och alltså inte anlitar extern hjälp. I testet är även referensgruppens resultat inräknat för att kunna göra en jämförelse även med företag med fler anställda.

Frekvens Externt	Medelvärde Externt	Frekvens Internt	Medelvärde Internt	Signifikans 95 %
93	2,1	177	2,76	Ja (0,000)

Tabell 5.12 Resultat från t-test i IBM SPSS version 22 mellan grupperna; extern och intern hantering av den löpande bokföringen i relation till skalvariabeln "Antal Anställda"

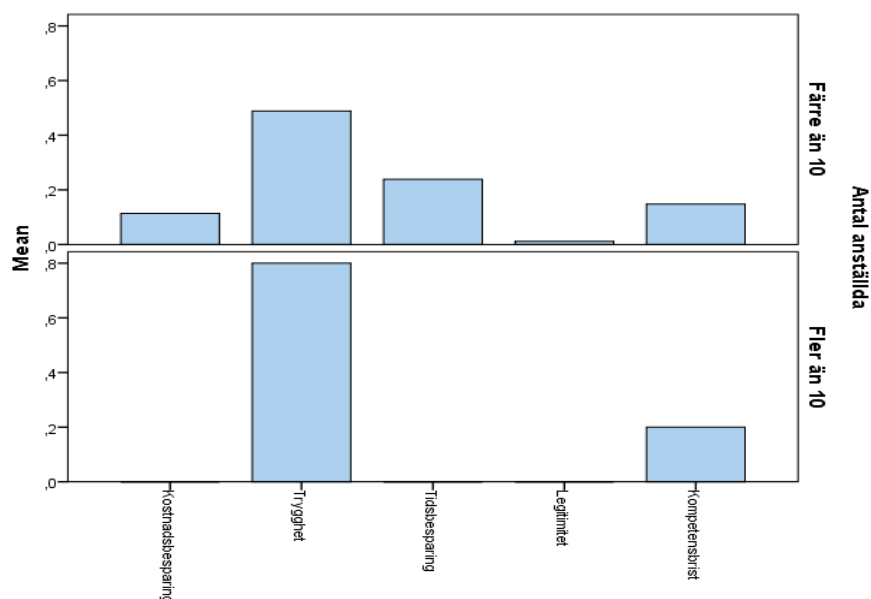
Hypotes 2 – Vissa faktor är viktigare än andra som orsak till beslutet att använda sig av extern hjälp med den löpande bokföringen.

Tesen att någon eller några faktorer skulle vara viktigare än de andra för beslutet att outsourca den löpande bokföringen skapades för att kunna besvara frågeställningen i det inledande kapitlet av studien. *Vilka faktorer är viktigast i valet mellan att outsourca och att sköta hanteringen internt?*

Hypotesen om att någon eller några faktorer skulle vara viktigare testades först genom en logistisk regression, men eftersom de kategoriska variablerna (viktigaste faktorerna till beslutet) också var binära, blev testresultatet otjänligt. Istället valde författarna att testa materialet genom ett t-test.

Eftersom alla faktorerna inte kan testas samtidigt i ett t-test så gjordes ett nytt diagram, baserat på figur 5.1 med samma faktorer men där materialet istället har uppdelats efter om företagen var mikroföretag eller om de tillhör studiens referensgrupp (fler än tio anställda),

för att deskriptivt kunna analysera materialet och se ifall där var någon faktor som stod ut från de övriga.

Figur 5.7 Diagrammet är en utveckling av diagrammet i figur 5.1. Diagrammet ovan visar de viktigaste faktorer vid extern hantering av den löpande bokföringen indelat efter om man har fler eller färre än tio anställda.

Den deskriptiva analysen visade att faktorerna *tidsbesparing* var den faktor som var mest intressant då den var deskriptivt var annorlunda mellan fler eller färre än tio anställda. Därför analyserades faktorn *tidsbesparing* i IBM SPSS genom ett t-test. Resultatet av t-testet redovisas i tabell 5.13 nedan, där finns en signifikant skillnad mellan hur viktig man finner trygghet beroende om man är ett mikroföretag eller har fler än tio anställda. Vilket innebär, baserat på hypotes två, att det är sannolikt att ett företag som har fler än tio anställda inte kommer finna att tidsbesparing är viktigt vid valet att outsourca ekonomifunktionen eller inte.

Frekvens Externt	Medelvärde Externt	Frekvens Internt	Medelvärde Internt	Signifikans
5	0	88	0,24	Ja (0,000)

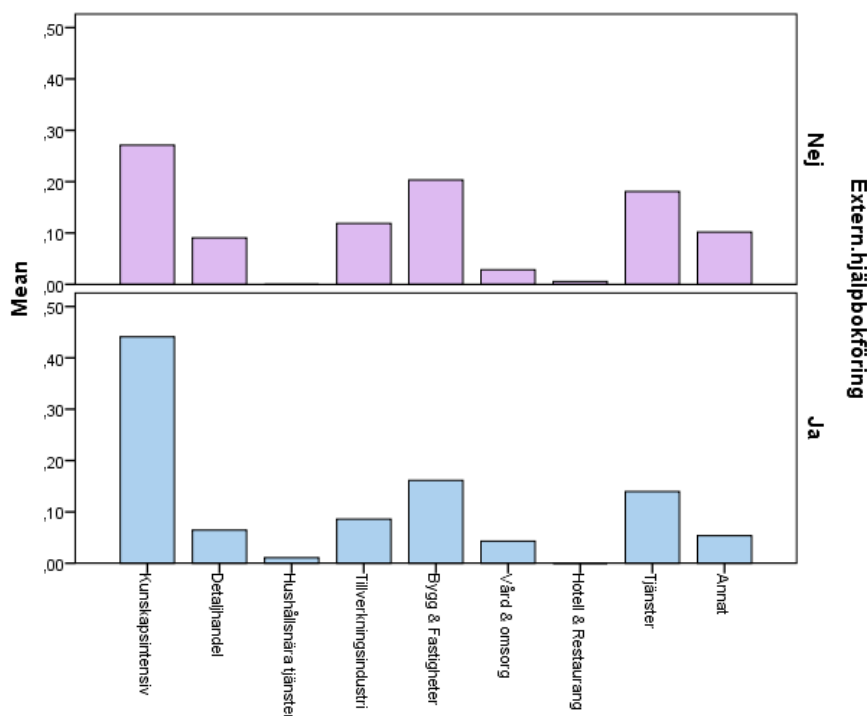
Tabell 5.13. T-test i IBM SPSS version 22. Mellan mikroföretag och referensgruppen och om man fann faktorn; *tidsbesparing* som viktigast för valet att hantera bokföringen externt.

Hypotes 3 – Det finns en skillnad mellan andelen företag som väljer att hantera bokföringen internt respektive externt i den kunskapsintensiva branschen.

För att kunna undersöka frågeställningen: *Hur kan faktorerna som ligger till grund för företagets val förklaras utifrån studiens teoretiska utgångspunkt?*

Skapade en tredje hypotes; att företag hanterar bokföringen annorlunda beroende på företagets branschtillhörighet. Eftersom det, som tidigare nämnt, endast är möjligt att jämföra två grupper i ett t-test, gjordes ett diagram över hur mikroföretag har svarat att de använder

extern hjälp eller inte beroende av deras branschtillhörighet för att deskriptivt kunna analysera resultatet. Diagrammet visar medelvärden för att jämföra variablerna.

Figur 5.8 Diagram över medelvärdet av branschtillhörighet och hur företag valt att hantera den löpande bokföringen i företaget.

En deskriptiv analys av diagrammet visar inte på några större skillnader mellan vilken bransch företaget tillhör för valet att hantera den löpande bokföringen externt eller internt. Däremot visar diagrammet en viss tendens till att det är fler som hanterar bokföringen externt i den kunskapsintensiva branschen. Tendensen testades i IBM SPSS version 22, genom ett t-test.

Frekvens Externt	Medelvärde Externt	Frekvens Internt	Medelvärde Internt	Signifikans 95 %
88	0,4318	130	0,2846	Ja (0,028)

Tabell 5.14 T-test om det är mer sannolikt att företag hanterar den löpande bokföringen externt om man är verksam i den kunskapsintensiva branschen.

T-testet, med 95 procents signifikansnivå kunde visa att det finns en signifikant skillnad mellan hur många som hanterar bokföringen internt och externt om man tillhör den kunskapsintensiva branschen. Det var fler företag i den kunskapsintensiva branschen som anlidade en extern redovisningskonsult för att sköta bokföringen i företaget. Kan tolkas som att det är större sannolikhet att företag i den kunskapsintensiva branschen till större del hanterar den löpande bokföringen externt.

5.2 Intressenter

5.2.1 Redovisningskonsult

För att få ett intressentperspektiv på mikroföretagens bokföringspraxis var det önskvärt att komma i kontakt med en redovisningskonsult som gav sin syn på området. Nedan följer därför en intervju med Josefine Borisson, auktoriserad redovisningskonsult på Grant Thornton i Helsingborg, där hon delger sina personliga tankar kring mikroföretagens bokföring.

Den första frågan som ställdes var om hon anser att mikroföretag själva har god kunskap och förståelse kring hanteringen av den löpande bokföringen och den egna ekonomin. Här ansåg den tillfrågade att det skiljer sig mycket mellan olika klienter.

”Vissa klienter bryr sig inte alls och vill bara att de ska fixa allt medan andra klienter gärna hjälper till med delmoment.”

Då Grant Thornton arbetar med webbkontor blir de flesta klienterna involverade på något sätt genom att till exempel attestera fakturor. Den allmänna uppfattningen är att klienterna inte har någon djupare kunskap om helheten i bokföringsarbetet men att de har god förståelse för delmomenten.

Vidare tillfrågades Josefine om vad som är den huvudsakliga anledningen till att mikroföretagare tar hjälp med den löpande bokföringen. Här tror hon att det dels är okunskap och dels att de inte vill eller orkar ta på sig bokföringen utöver sina övriga arbetsuppgifter. Mikroföretagare är ofta väldigt engagerade i sina affärer och lägger all sin tid på dessa. Det medför att det inte finns utrymme för att ta hand om företagets redovisning.

”Man märker tydligt att det inte finns utrymme för att ta hand om bokföringen på hur svårt det kan vara att få in allt material i tid och då ska klienten trots allt bara samla in papper.”

Josefine ser inte att antalet företag som tar hjälp har ökat de senaste åren men däremot en skillnad i att fler företag tycker att det är viktigt att bokföringen utförs korrekt. Därför väljer många företag att anlita en etablerad större byrå där de vet att kvaliteten är bra men där de får betala mer för tjänsterna.

5.2.2 Skatteverket

För att få ytterligare ett perspektiv på mikroföretagens bokföringspraxis kontaktades Skatteverket då de är en intressent som tar del av, och använder sig av företagets bokföring. Nedan följer en intervju med Jonna Enholm Timén, verksamhetsutvecklare på Skatteverket.

Skatteverket har idag inte färdigställt någon egen analys kring den löpande bokföringen i mikroföretag, och Jonna var därmed begränsad i hur säkert hon kunde uttala sig i frågan. De har däremot under senaste året haft fokus på kontroll av uppgiftsskyldighet och dokumentationsskyldigheten hos nyregistrerade företag kan därför uttala sig om hur det ser ut i den gruppen. När det gäller etablerade företag har de andra data att stödja sig på men det rör inte i första hand bokföringen som sådan utan snarare redovisningen som företagen lämnar in till dem. Skatteverket kategoriserar företag som nyetablerat fram till dess att verksamheten lämnar in sin andra inkomstdeklaration och därefter kategoriseras de som etablerade företag.

Den första frågan som ställdes var huruvida Skatteverket generellt ser någon skillnad i kvaliteten på redovisningen mellan företag som använder sig av extern hjälp med den löpande bokföringen jämfört med företag som sköter hanteringen internt.

Skatteverket har i sina kontroller under det senaste året uppmärksammat att ett av de allra vanligaste felen som de hittar hos de nya företagarna är just fel i bokföringen. Det handlar främst om okunskap och då framförallt att företagaren inte har förstått bokföringens betydelse och därmed heller inte vet hur den ska skötas. Bristerna i bokföringen leder i sin tur till fel i redovisningen till Skatteverket. Det vanligaste är att man får svårigheter med att upprätta själva deklarationen eftersom man inte har ordning på vare sig intäktssidan (exempelvis missar att redovisa moms) eller kostnadssidan (exempelvis drar av för privata kostnader). Skatteverkets uppfattning är att de nya företagare som tar hjälp med sin bokföring och redovisning har färre fel av det slaget.

Den andra frågan berörde huruvida Skatteverket kan urskilja några särskilda moment i den löpande bokföringen där det ofta uppstår felaktigheter eller problem för mikroföretagen.

Återigen skilde sig den data som Skatteverket hade för nyetablerade och etablerade företag men de har nyligen börjat titta närmare på förekomsten av formella fel i moms- och arbetsgivardeklarationerna hos företag som anlitar auktoriserade redovisningskonsulter. Hittills har de kunnat se att det finns en klar skillnad jämfört med en referenspopulation bestående av mindre företag, men det verkar snarare bero på högre användning av webbaserade system än att man anlitat en redovisningskonsult. När det kommer till

inkomstdeklarationerna har Skatteverket inte sett några tydliga skillnader men de kommer att fortsätta analysera detta.

Den avslutande frågan berörde om Skatteverkets granskning av företagen skiljer sig beroende på om de använder sig av en redovisningskonsult eller inte. Bakgrunden till denna fråga är att företagen ombeds fylla i en ruta på sin inkomstdeklaration där de anger om de använder sig av redovisningskonsult eller inte.

Skatteverkets svar var att när det gäller granskningen av deklarerationer gör de idag ingen åtskillnad mellan företag som uppger att de använder sig av en redovisningskonsult och de som sköter hanteringen själv när de tar fram sina urval. Alla deklarerationer, oavsett vem de avser, går igenom samma maskinella kontrollsystem.

6. Diskussion

I uppsatsens diskussion analyseras studiens resultat utifrån analysverktyget som introducerades i kapitel 4. De påståenden som utformats utifrån befintlig teori och tidigare studier ställs därmed i förhållande till resultatet i vår studie för att söka en förklaring till hur den löpande bokföringen hanteras i svenska mikroföretag. Vidare förs en diskussion gällande vilka faktorer som är viktigast i valet mellan att lämna ut företagets bokföring och att sköta hanteringen internt.

6.1 Trovärdighet – Mikroföretag väljer att använda sig av extern hjälp med den löpande bokföringen för att ge ett legitimt intryck mot deras intressenter.

Legitimitetsteorin framhäver vikten av att företag framstår som legitimt gentemot deras intressenter för att underhålla och förbättra sin relation till samhället de verkar inom (Deegan & Unerman, 2011, s. 323-25). Teorin kopplar också företagets lönsamhet till legitimitet då lönsamheten är beroende av företagets relation till intressenterna (Ullman, 1985, s. 541). Mikroföretagens svar i enkäten indikerar att företagets trovärdighet mot deras intressenter inte är en viktig faktor för beslut om att använda sig av extern hjälp. Bland mikroföretagen var det inte någon respondent som ansåg att det var en viktig orsak och ur referensgruppen var det endast ett företag som valt att använda sig av extern hjälp för att framstå som legitimt. Däremot var det hela 41 procent av mikroföretagen som ansåg att det var den faktor med minst påverkan på företagets val. Ur referensgruppen var denna siffra 40 procent vilket gör att legitimitet mot företagets intressenter är det påstående som stämmer minst överens med företagets val av samtliga faktorer.

Det företag som ansåg att legitimitet påverkade deras val angav att regelverket kring bokföringen och framför allt deras relation till Skatteverket hade viss inverkan på valet vilket följande citat indikerar.

”Om du med intressenter inkluderar Skattmasen är svaret nej. Annars är svaret Skattmasen.”

Skatteverkets granskande funktion påverkar därmed det här företaget till att använda sig av extern hjälp för att framstå som legitimt mot deras intressent vilket styrker påståendet om trovärdighet. I intervjun med Skatteverket framkom att ett av de vanligaste felen man hittar hos mikroföretag är just bokföringsfel (Enholm Timén, 2015) vilket visar att företagets legitimitet mot Skatteverket idag inte är särskilt hög.

Anledningen till att legitimitet har en så liten inverkan på mikroföretagens val att använda sig av extern hjälp med bokföringen kan vara att teorin är mer applicerbar på större företag. Mikroföretag har inte samma behov av att framstå som legitimt mot det samhälle det verkar inom och har inte heller samma ansvar gentemot samhället som ett större företag har. Ett företag med fler anställda och med större behov av ett samarbete med sina intressenter har också ett större behov av att underhålla dessa relationer. Mikroföretag har istället ett större fokus på deras egen kärnverksamhet och utveckling.

6.2 Kontroll – *I mikroföretag är det viktigt att ha översikt över företagets ekonomiska situation vilket medför att de vill behålla kontrollen över bokföringen internt.*

Tidigare studier visar att mikroföretag väljer att hantera den löpande bokföringen internt då de vill ha kontroll över företagets ekonomi (Jansson, Kosma & Meldahl, 2006) Fördelen man ser med det är att man får en tydlig överblick och därmed kan ta snabbare och bättre beslut. I vår enkätundersökning svarade hela 54 procent av företagen som hanterar bokföringen internt att kontroll var den viktigaste orsaken till detta. I referensgruppen var denna siffra 56 procent vilket visar att alla företag som hanterar bokföringen internt ser kontroll som en starkt bidragande orsak till varför man valt att göra så. Samtidigt var det tolv procent av de mikroföretag som valt intern hantering som ansåg att kontroll hade minst påverkan på valet. Motsvarande siffra för referensgruppen var 13 procent. Företagens svar tyder på att man ser stora fördelar med att ha en övergripande kontroll istället för att förlita sig på att en extern part sköter sitt jobb vilket följande citat visar.

”Fördelen med att sköta den löpande bokföringen internt är att man får bättre statistik och övergripande helhetskontroll”

”Ger mer och snabbare insyn över företagets ekonomi”

Då företagen i stor utsträckning har angett kontroll över företagets bokföring som en anledning till att man väljer att hantera bokföringen internt överensstämmer den här studiens resultat med de resultat som Jansson, Kosma & Meldahl (2006) fann i sin studie. I Axelssons och Janssons studie från 2011 framkom däremot att kontroll inte var någon bidragande anledning till varför företagen tar olika strategiska beslut kring bokföringen utan istället att tillgången på befintlig kompetens var viktigast. Att studiernas resultat skiljer sig åt kan bero på att Jansson, Kosma & Meldahl (2006), i likhet med denna studie, har valt att fokusera på mindre företag med 4-15 anställda medan Axelsson och Jansson (2011) även valt att ha med företag med upp till 50 anställda i sin undersökning. Således kan företagets prioriteringar

skilja sig åt. Ett företags val att behålla kontrollen över sin bokföring internt kan också bero på tidigare problem i samarbetet med en extern part vilket följande citat indikerar.

“Där var för mycket fel i den löpande redovisningen och bokslutet då revisor och bokföringsfirma var inblandade. Har haft ett antal firmor inblandade som inte har sköt sitt jobb“

6.3 Kunskap – Mikroföretagens kunskap inom bokföring har stor påverkan på deras val kring hanteringen av deras bokföring.

Tidigare studier, (Andersson, 2005), visar att företag framför allt väljer att anlita externa redovisningskonsulter på grund av att det föreligger kunskapsbrist i företaget. I vårt resultat var det däremot endast 15 procent av de tillfrågade mikroföretagen som ansåg att den största anledningen till att de anlidade en redovisningskonsult var att där förelåg en kunskapsbrist. Kunskapsbrist som bakomliggande faktor till beslutet att hantera bokföringen externt är, till skillnad från Anderssons (2005) studie, istället den tredje viktigaste faktorn, och därmed kan vi konstatera att det i vår studie är en mindre viktig faktor. I studiens referensgrupp var kunskapsbrist en ännu mindre viktig faktor då inget av företagen som svarade att de anlidade extern hjälp med den löpande bokföringen på grund av att de inte hade tillräcklig kunskap.

Även Andersson & Jansson (2011), menade att kunskapsbrist var en bakomliggande faktor till beslutet att hantera bokföringen externt. I deras studie hade hela 70 procent av de tillfrågade företagen svarat att kunskapsbrist var den viktigaste anledningen. En studie (Nordling & Wepplinger, 2009) visade likt andra tidigare studier att kunskapsbrist var en mycket viktig faktor bakom att man outsourcade den löpande bokföringen. Det är svårt att veta varför det skiljer sig mellan deras (Andersson, 2005, Andersson & Jansson, 2011, Nordling & Wepplinger, 2009) studier och vår. En anledning kan vara att studierna är några år äldre och att de lättnader som skapats för mikro- och småföretagare genom propositionen ”Enklare redovisning” (2009/10:235) vars regelverk trädde i kraft 2011 har haft effekt. Lättare regleringar kring bokföring borde rimligtvis leda till att mindre kunskap krävs för att utföra samma bokföringsuppgifter som tidigare.

Intervjun med redovisningskonsulten Josefine Borrison (2015) visade däremot att kunskapsbrist, enligt hennes erfarenhet var mer viktigt än det visade i vår enkätstudie. På frågan om vilka faktorer hon trodde var de viktigaste anledningarna till att mikroföretag anlidade en redovisningskonsult svarade hon att hennes uppfattning var att det förelåg kunskaps- och tidsbrist i företagen. Fastän kunskapsbrist inte är viktigast för samtliga av de mikroföretag som deltagit i vår undersökning, är det som tidigare nämnt fortfarande tio procent som tycker

det är viktigast. Att det förekommer okunskap om bokföring bland småföretag enligt Josefine (2015), är således fortfarande i linje med vår studie. Eftersom vi endast intervjuat en redovisningskonsult kan vi inte ge en generell bild av den allmänna uppfattningen hos redovisningskonsulter idag.

För de mikroföretag i vår studie som hanterar den löpande bokföringen internt visade det sig att 18 procent gör det för att de redan har kunskapen som krävs inom företaget. Det gör att tillgången på kompetens endast är den tredje viktigaste faktorn i vårt material. Även för mikroföretag som hanterar bokföringen internt, verkar således behovet av kunskap ha minskat i jämförelse med tidigare studier (Axelsson & Jansson, 2011). I vårt material är tillgången på kunskap den tredje viktigaste faktorn till att mikroföretag väljer att hantera bokföringen internt medan det i tidigare studier, Andersson (2005) och Axelsson & Jansson (2011), var den viktigaste faktorn. I en av studierna svarade cirka 60 procent att de hanterade bokföringen internt för att kunskapen redan fanns i företaget. Andersson (2005) presenterade en teori om att företag som varit verksamma en längre tid besitter ackumulerad kunskap vilket leder till att man väljer att hantera bokföringen internt istället. I vår studie har vi inte kunnat finna några bevis för denna teori utan har istället kompetensbrist som den viktigaste anledningen till att hantera bokföringen internt. Det skiljer sig inte heller mycket mellan antal verksamma år vilket motbevisar Anderssons (2005) teori (se figur 5.5). De mikroföretag som endast varit aktiva mellan noll och två år och hanterar bokföringen internt uppgav däremot att tillgången på befintlig kompetens är den viktigaste anledningen bakom det beslutet. Att de mikroföretag med minst antal verksamma år uppger att de har kompetensen i bolaget styrker resultatet som visar mot Anderssons (2005) teori om kunskapsackumulation och antal verksamma år.

6.4 Trygghet – Mikroföretag finner en trygghet i att låta en extern part med större erfarenhet hantera deras bokföring.

Begreppet trygghet är kopplat till tidigare studier genom antagandet att företag upplever en trygghet av att använda extern hjälp med bokföringen när inte tillräcklig kompetens finns inom verksamheten (Lundin, 2014). Föreligger en osäkerhet kring lagar och krav på bokföringen använder sig företagen i större utsträckning av extern hjälp för att försäkra sig mot eventuella fel (Everaert, Sarens & Rommel, 2010). Andersson (2009) visar dock i sin studie att anställandet av en extern redovisningskonsult inte ändrar det faktum att företaget själva är ytterst ansvariga för att bokföringen upprättas korrekt. En auktoriserad redovisningskonsult som arbetar efter Reko ger en viss legitimitet och trygghet till företaget då de också ska inneha en ansvarsförsäkring. Redovisningskonsulten kan däremot inte

säkerhetsställa att de verifikationer som de tar del av är korrekta vilket innebär att företagaren själv står som ansvarig för att redovisa riktiga uppgifter.

”Det ger en möjlighet att få viss syn på verksamheten utifrån vilket ibland kan vara vägledande samt viss rådgivning.”

Av de mikroföretag som använde sig av extern hjälp var det 50 procent som angav trygghet som den starkast bidragande orsaken till att lägga ut hanteringen till en konsult. I referensgruppen var det hela 80 procent som angav att det var den största anledningen medan bara fyra procent av mikroföretagen och inga av företagen i referensgruppen ansåg att det var den minst bidragande orsaken. Att företagen ser trygghet som en starkt bidragande anledning till att använda extern hjälp styrks också i vår intervju med redovisningskonsulten Josefine Borisson. I intervjun framkom att hon inte upplever att antalet företag som använder sig av extern hjälp har ökat de senaste åren men däremot att fler företag tycker att det är viktigt att bokföringen utförs korrekt.

En tydlig koppling kunde också ses till antalet år som företagen hade varit aktiva. Bland de nystartade företagen framstod trygghet som den enskilt viktigaste orsaken till att använda sig av extern hjälp medan behovet av extern hjälp var avtagande ju fler år de hade varit verksamma. En förklaring till det är att företagen samlar på sig erfarenhet och blir tryggare med åren och då ibland också går över till intern hantering. En av respondenterna svarade bland annat följande.

“Det har varit utvecklande för mig personligen att sköta den löpande bokföringen. I takt med att jag lärt mig mer och mer har det också blivit allt mer intressant att sköta bokföringen själv. Även om jag betalar någon annan för att sköta min bokföring så är det ändå jag själv som står som ansvarig gentemot t.ex. Skatteverket, Bolagsverket m.m. Då känns det bättre att ha gjort det själv, för då vet jag precis vad som gjorts, hur det gjorts och när det gjorts.”

Svaret visar att vissa mikroföretagare tillgodoser sig erfarenhet från sitt arbete med bokföringen men även att de inser att en redovisningskonsult inte är en försäkring som skyddar mot eventuella fel. Mikroföretagarna är själva ansvariga för sin bokföring vilket också Andersson (2009) är inne på i sin studie. Hon kom bland annat fram till att det föreligger en asymmetri mellan företagsägaren uppfattade ansvar och det ansvar de faktiskt har enligt gällande lag. På grund av att vi inte har ställt mer djupgående frågor till respondenterna i vår undersökning är det svårt att utreda vad deras val beror på. Orsaken kan vara att de väljer att använda sig av en extern part för att det inger en ogrundad trygghet mot

brottsbalkens sanktioner vid bokföringsfel i enlighet med Andersson (2009), eller att det är för att de är osäkra på hur man gör och därmed känner sig tryggare i att någon annan gör det så att det blir korrekt. Är det som Andersson (2009) säger borde några av företagen i undersökningen välja trygghet i tron att de är skyddade mot eventuella felaktigheter trots att så inte är fallet.

6.5 Effektivitet – *Extern hjälp gör det möjligt för företagen att fokusera på deras kärnverksamhet och därmed att uppnå bättre effektivitet i de värdeskapande processerna.*

Svaren från mikroföretagen visade att tidsbrist var en vanligt förekommande orsak till extern hantering. En förklaring till detta kan hämtas ut studiens begrepp *effektivitet* som syftar till att mikroföretag ofta har begränsade resurser vilket exempelvis kan leda till mindre fokus på ekonomifunktionen. Begreppet har hämtats från Porters värdekedja (figur 4.1) och beskriver hur företagets olika processer påverkar varandra och hur man identifierar kostnadsdrivare i verksamheten. Många mikroföretagare uppfattar bokföringen som kostnadsdrivare då de hellre fokuserar på kärnverksamheten än på bokföring och därför väljer att lämna ut hanteringen till en redovisningskonsult för att effektivisera sitt eget arbete vilket tydligt syntes i svaret från nedanstående mäklare.

”Jag vill hinna lägga tid på det som jag kan bäst – dvs. sälja bostäder etc.”

Kostnadsbesparing var däremot en av de faktorer som framstod som minst viktig bakom strategibeslutet för de företag som hanterade bokföring externt. Att kostnaden är oviktigt för beslutet visar även Axelsson & Jansson (2009) i sin uppsats. I våra resultat är det endast tio procent av mikroföretagen med extern hantering som ansåg att kostnadsbesparing var den viktigaste faktorn och ingen i referensgruppen svarade att den var viktigast. Även 32 procent av mikroföretagen med extern hjälp och 40 procent av referensgruppen uppgav att det var den minst bidragande orsaken. Kostnadsbesparing kan utifrån våra resultat sägas vara en oviktig anledning till beslutet att hantera den löpande bokföringen externt. Följande citat visar att företagen, trots att de är medvetna om att det kostnadsmässigt skulle vara en fördel att hantera bokföringen internt ändå väljer att använda sig av extern hjälp.

”Bokföring är urtråkigt! (intresse saknas totalt för att lära, men ekonomiskt vore det en stor vinst)”

Trots det var det tio procent av de tillfrågade som svarade att de baserade beslutet att använda extern hjälp med bokföringen på att det var kostnadsbesparande. Författarna har dock kommit

fram till att det finns en risk att många respondenter sammankopplar tidsbesparing och kostnadsbesparing. När de då svarat tidsbesparing innebär det i egentligen att det är en övergripande kostnadsbesparande strategi. En respondents kommentar till sitt val av bakomliggande faktorer styrker denna sammankoppling.

”I mitt yrke har jag inte råd att det blir fel i bokföringen. Men det är också väldigt mycket mindre stress att slippa göra det själv och ha tider för momsdeklarationer och annat som ska vara inne utan man istället kan lita på att ett proffs gör det. Det blir också billigare att låta någon annan göra det än om jag skulle ta av tid när jag kan göra det jag är bra på och ta betalt för”

Att man eventuellt sammankopplar tid och pengar är relevant ur en synpunkt. Men då en betydligt större del av respondenterna svarade att tidsbesparing var viktigare än kostnadsbesparing menar författarna att respondenterna förmodligen värderar sin tid högre och att det inte endast är alternativkostnaden som avgör, utan faktisk tid som spenderas på bokföring.

Bland mikroföretagen, som hanterade bokföringen internt, ansåg istället 22 procent att kostnadsbesparingen var den viktigaste faktorn. Samtidigt var det hela 39 procent av företagen i urvalet som ansåg att kostnaden hade minst påverkan på deras beslut. Utifrån våra resultat är kostnadsbesparing viktigare för företag som väljer att hantera den löpande bokföringen internt än de som hanterar bokföringen externt. Anledningen till att kostnadsbesparing är viktigare för företagen med intern hantering kan vara att dessa företag har en effektivare hantering av sina verifikationer vilket leder till att det är mer kostnadseffektivt att hantera bokföringen själv. Det stämmer väl överens med (Everaert, Sarens & Rommel (2010) som menar att företag med lägre frekvens av bokföringshändelser i större utsträckning väljer att använda sig av extern hjälp.

Av de tillfrågade var det 24 procent som uppgav tidsbesparing som den viktigaste orsaken till att man valde att anlita extern hjälp med bokföringen, vilket gör att tidsbesparing var den näst viktigaste faktorn. I referensgruppen var det 20 procent som ansåg att tidsbesparing var viktigast. Samtidigt var det endast två procent av mikrobolagen som ansåg att tidsbesparing var den minst viktiga faktorn. Att tidsbrist är en viktig faktor för mindre företag vid beslutet att lägga ut bokföringen på en extern part visar bland annat Andersson (2005) som anger att tidsbesparing är den avgörande faktorn för denna typ av strategibeslut. Här framgår inte om han gör någon koppling mellan kostnads- och tidsbesparing, däremot fastställer han att de

företag som medverkade i hans undersökning inte tyckte att pris var avgörande när man valde vilken redovisningskonsult som man ville anställa.

Av företagen som hade intern hantering var det däremot endast sex procent som valde det på grund av tidseffektivitet. Bland dessa företag ansåg istället hela 40 procent respektive 49 procent för referensgruppen, att tidsbrist var den minst bidragande faktorn. Här kunde vi dessutom genom att genomföra ett t-test identifiera en signifikant skillnad mellan mikroföretag och referensgruppen med fler än 10 anställda. I de större företagen var tidsaspekten inte alls en starkt bidragande faktor medan vi i mikroföretagen kunde se att tidsbesparingen påverkade deras beslut.

Genom en analys av tidsbesparing i relation till antalet anställda fann vi att frekvensen på företagen som uppgav att tidsbesparing var den viktigaste faktorn skiljer sig beroende på hur många anställda företaget har. Hos företag med fler än tio anställda verkar inte tidseffektivitet vara en faktor alls vid beslutsfattandet. Detta stämmer överens med Jansson, Kosma & Meldahls (2006) slutsats; att mindre företag inte har ett tillräckligt stort redovisningsbehov att det motsvarar en heltidstjänst. Motsatsen är då att desto större ett företag är och ju fler anställda företaget har desto större borde även deras redovisningsbehov vara och då kanske det finns ett tillräckligt behov för att anställa en heltidstjänst. Har man behov för en heltidstjänst i företaget kan det inte vara tidssparande att anlita en extern redovisningskonsult utan det borde finnas något annat skäl bakom beslutet. Att anlita och använda sig av en redovisningskonsult torde till och med vara mer tidskrävande då det krävs kontinuerlig kontakt, via e-post, telefon eller in persona, i förhållande till att ha en självgående ekonomifunktion.

6.6 Anpassning – Mikroföretagen anpassar sin hantering till följd av hur andra företag inom samma bransch hanterar sin bokföring.

Referensramens sista begrepp *Anpassning* är applicerbart på resultatet från de företag som varit verksamma i mindre än två år. Bland dessa företag svarade samtliga att trygghet var den viktigaste anledningen till varför de valt att använda extern hjälp. Man kan tolka det som att dessa företagare är osäkra på hur de ska hantera sin bokföring och därför blir påverkade av intressenter, exempelvis Skatteverket, som granskar verksamheten. Begreppet anpassning kunde även kopplas till resultaten gällande företagets branschtillhörighet. Vi kunde statistiskt visa att det var fler mikroföretag som hanterade bokföringen externt i den kunskapsintensiva branschen. I övriga branscher kunde inte någon större skillnad identifieras gällande

hanteringen vilket inte nödvändigtvis visar att det inte finns en skillnad utan snarare att urvalet var för litet. Det är en relativt jämn fördelning mellan företag som väljer att använda sig av extern hjälp i förhållande till de som väljer att sköta den internt inom de olika branschsegmenten.

Ytterligare en faktor är hur antalet anställda påverkar valet av bokföringsstrategi. Här kunde vi genom ett t-test visa att det finns en signifikant skillnad mellan bolag som har fler eller färre än tio anställda. Företagen med fler anställda har signifikant högre sannolikhet att hantera den löpande bokföringen internt. Eftersom vi kunde visa på signifikans i testen är det sannolikt att samma sannolikheter finns i hela målpopulationen. Att företag med fler anställda i större utsträckning hanterar sin bokföring internt kan vara kopplat till de observationer som Everaert, Sarens & Rommel, (2008) gjort i sin studie. De visade att ju fler transaktioner som fanns, och ju mer omfattande underlaget var, desto större var sannolikheten att man valde att hantera bokföringen internt. När ett företag växer så kan man också anta att antalet verifikationer blir fler vilket därmed skulle innebära att ju större företaget blir desto större sannolikhet är det att de sköter bokföringen internt. Det blir därmed en effektiviseringsfråga där man i större företag också ofta har en ekonomifunktion som hanterar bokföringen.

7. Slutsats

Syftet med denna studie har varit att bidra till ökad kunskap och förståelse för hur mikroföretag i Skåne hanterar sin löpande bokföring. Det har även varit i studiens syfte att utreda om det finns några särskilt betydande faktorer som ligger till grund för besluten att hantera bokföringen antingen internt eller externt och att utreda hur dessa faktorer kan förklaras utifrån existerande teori.

Med stöd i studiens resultat kan vi konstatera att mikroföretagen i störst utsträckning hanterar sin löpande bokföring internt. Andelen mikroföretag som angett att de hanterar bokföringen internt uppgår till 59,7 procent och det är således 40,3 procent som använder extern hjälp. Det kan från studien konstateras att ju fler antal anställda ett företag har desto större är sannolikheten att företaget väljer att hantera den löpande bokföringen internt. En anledning till det, som vi fann genom vårt påstående om effektivitet, är att större företag ofta har ett större antal affärshändelser och verifikationer som ska hanteras. Det blir därmed mer kostnads- och tidseffektivt att ha en intern hantering genom företagets egen ekonomifunktion.

Med hjälp av studiens analysverktyg har vi också identifierat de faktorer som är viktigast vid företagen beslut att antingen hantera den löpande bokföringen internt eller använda sig av extern hjälp. Störst påverkan på beslutet att anlita extern hjälp har faktorn att företaget känner en trygghet i att en extern part med större erfarenhet hanterar deras bokföring. Att företagen känner ett behov för den här tryggheten är tydligt men det vi inte har kunnat avgöra i den här studien är om det beror på att företagarna tror att de är försäkrade mot eventuella felaktigheter som tidigare studier påvisat. Därefter följer faktorn tidsbesparing då företagen anser att de är viktigare att de lägger sin tid på kärnverksamheten och de värdeskapande processerna än på bokföring.

De faktorer som visade sig vara viktigast i valet att sköta hanteringen internt var att företaget ville ha kontroll över sin ekonomi samt att intern hantering är kostnadsbesparande. Anledningen till att företagen ansåg att kontroll var en viktig faktor var att man ville ha en överblick över företagets processer för att bedriva verksamheten så effektivt som möjligt. Att kostnaden visade sig vara en viktig faktor tyder på att inte alla mikroföretagen har de ekonomiska förutsättningarna för att kunna använda sig av extern hjälp eller att man prioriterar andra kostnader framför att betala för att få hjälp med bokföringen.

Vad vi kan konstatera utifrån våra resultat är att i vår studie har en betydligt mindre andel företag, i förhållande till i tidigare studier, uppgett *kunskapsbrist* som en bidragande anledning till användandet av extern hjälp med bokföringen. Eftersom de tidigare studierna är från 2011 eller tidigare, och det först år 2011 infördes lättnader genom propositionen “enklare redovisning” för mikroföretagare, kan vår studies resultat vara en indikation på att propositionen har haft en positiv effekt.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att fördelningen mellan företag som använder sig av extern hjälp respektive de som hanterar bokföringen internt är relativt jämn. Vad som däremot sticker ut i vår undersökning är att det inte verkar föreligga någon större kunskapsbrist i svenska mikroföretag vilket tidigare studier har visat. Undersökningens övriga bakgrundsfaktorer; branschtillhörighet, antal verksamma år samt utbildningsnivå har inte heller någon större påverkan på beslutet bakom valet av bokföringsstrategi. Våra resultat visar istället att det snarare är andra faktorer som trygghet och kontroll som påverkar deras beslut. För att underlätta för mikroföretag och för att bidra till deras fortsatte utveckling bör man därför försöka skapa ett tryggt, enkelt och effektivt sätt för dem att hantera den löpande bokföringen inom företaget.

Förslag till vidare forskning

Den här studien har genomförts på en begränsad population då vi har valt att fokusera på skånska mikroföretag. För att kunna generalisera resultatet anser vi därför att det hade varit intressant att genomföra en mer omfattande studie på mikroföretag i hela Sverige.

Då vår studie visade att tryggheten för företagen var en stor anledning till varför man valde att ta hjälp av en extern part hade det varit intressant att undersöka mer specifikt vad trygghet innebär för företagen och hur de skulle kunna känna sig tryggare.

Det hade varit intressant att genomföra en kvalitativ undersökning med mikroföretagen för att få en djupare förståelse till de bakomliggande orsakerna till deras strategiska beslut gällande hanteringen av den löpande bokföringen.

Referenser

- Andersson, Daniel. (2005) Småföretag – Hur fungerar kommunikationen med redovisningskonsult? Stockholms universitet.
- Andersson, Monica. (2009) Bokföringsbrott – Ansvarsfrågan. Högskolan Kristianstad
- Artsberg, Kristina. (2005). *Redovisningsteori -policy och -praxis*. 2:2 uppl. Malmö: Liber AB.
- Axelsson, Boel & Jansson, Jessica. (2011). Kontroll, kostnad, kunskap, vilken parameter är viktigast vid beslut gällande hantering av löpande bokföring? – en studie baserad på mikro- och småföretag inom Uppsala län. Uppsala universitet.
- Balans (2015) *Redovisningens filosofiska grund*. Hämtat 2015-03-17, från <http://www.tidningenbalans.se/kronika/redovisningens-filosofiska-grund/>
- Bjerling, J & Ohlson, J. (2010) En introduktion till logistisk regressionsanalys. Göteborgs universitet.
- Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Liber ekonomi.
- Commons, J. R., (1931). *Institutional Economics, American Economic Review, Vol.21*
- Deegan, Craig & Unerman, Jeffrey. (2011). *Financial Accounting Theory*. Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Diamant, A. (2004). *Revisors oberoende*. Uppsala: Författaren och Iustus Förlag AB.
- DiMaggio, P. J. & Powell, W. W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, vol. 48, ss. 147-160.
- Dillard, J. F., Rigsby, J. T. & Goodman, C. (2004). The making and remaking of organization context: Duality and the institutionalization process. (2004). *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, vol. 17, no. 4, ss. 506-534.
- Everaert, Sarens & Rommel. Small Business Economics (2010) Springer Science + Business Media LCC 2008, ” Using Transaction Cost Economics to explain outsourcing of accounting”.
- Freeman, R. E. (2010). *Strategic management: A stakeholder approach*. Cambridge: University Press.
- Företagarna. *Om Företagarna*. Hämtad 2015-05-11, från <http://www.foretagarna.se/Om-Foretagarna/Om-Foretagarna/Fakta-om-Foretagarna>
- Företagsfakta. *Om oss*. Hämtad 2015-05-11, från <http://www.foretagsfakta.se/OmOss>

Guthrie, J., Ricceri, F., Dumay, J. (2012) *Reflections and projections: A decade of Intellectual Capital Accounting Research*. The British Accounting Review 44, 68-82.

Jansso, Kosma & Meldahl (2006) *Ekonomiarbetet i små svenska aktiebolag*. Stockholms Universitet

Johannessen, Aspbjørn & Tufte, Per Arne. (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. 1:1 uppl. Malmö: Liber AB.

Kaplinsky, R. (2000) *Globalisation and Unequalisation: What Can Be Learned From Value Chain Analysis?* Journal of Development Studies

Lindblom, C.K. (1994), “*The implications of organizational legitimacy for corporate social performance and disclosure*”, paper presented at the Critical Perspectives on Accounting Conference, New York, NY

Lundin, H. (2014, december) *Redovisningskonsulter är de bästa brottsförebyggarna*. Konsulten.Hämtad: 2015-04 10 från <http://www.tidningenkonsulten.se/artiklar/redovisningskonsulter-ar-de-basta-brottsforebyggarna/>

May, T. (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. 1:9 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

MSCI (2015). *GICS Sector Definitions*. Hämtat 2015-02-12, från <https://www.msci.com/documents/1296102/1339060/GICSSectorDefinitions.pdf/fd3a7bc2-c733-4308-8b27-9880dd0a766f>

Nordling & Wepplinger (2009). *Att outsourca genom ett elektroniskt fakturahanteringsystem – varför och vad blir effekterna?* Luleå Tekniska universitet,

Pallant, J. (2013) *SPSS Survival Manual - A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. 5 uppl. New York: McGraw-Hill Education, Open University Press.

Porter, M. (1985) *Competitive Advantages*. New York: Free Press

Porter, M. (2004) *Competitive Advantages – Creating and sustaining superior performance*. New York: Free Press

PWC (2012, september) *Regelverk, kompetens och framtidsvisioner – En rapport om småföretagens vardag*.

Rienecker, L. & Stray Jörgensen, P. (2002). *Att skriva en bra uppsats*. 1:1 uppl. Malmö: Liber AB.

Skog. R. (2014) *Rodhes Aktiebolagsrätt*. 24 uppl. Visby: Nordstedts Juridik

Suchman, M. (1995) *Managing Legitimacy: Strategic and Institutional Approaches*. *Academy of Management Review*, vol. 20 Issue 3 ss. 571-610.

Ullman, A. A. (1985) *Data in search of a theory: A critical examination of the relationships among social performance, social disclosure, and economic performance of U.S. firms*.

Academy of Management Review 10(3):540-557.

Örebro kommun (2013, januari) *Branschindelning lokala företag*. Hämtat 2015-02-12 från <http://www.orebro.se/1812.html>

Statliga utredningar och propositioner

SOU 2014:22 *Genomförande av EU:s nya redovisningsdirektiv*
Stockholm: Justitiedepartementet

SOU 1998:77 *Kompetens i småföretag*
Stockholm: Justitiedepartementet

Appendix

Bilaga 1. Enkät till mikroföretag

Bokföringspraxis

1. Hur många anställda har ert företag?

- 1
- 2-3
- 4-10
- Övrigt:

2. Hur många år har ert företag varit verksamma?

- 0-2 år
- 2-5 år
- 5-10 år
- Övrigt:

3. Inom vilken bransch är ni verksamma?

- Detaljhandel (ex klädbutik, matbutik)
- Hushållsnära tjänster (ex, städfirma)
- Tillverkningsindustri
- Ekonomisk & juridisk rådgivning, samt IT (ex, konsulter)
- Bygg & fastigheter (ex, hantverkare, byggfirma)
- Vård & omsorg
- Hotell & restaurang
- Tjänster (ex, frisör, taxi)
- Övrigt:

4. Vilken är din utbildningsbakgrund?

- Gymnasie eller motsvarande
- Universitet-/Högskolesutbildning
- Yrkesutbildning
- Övrigt:

5. Använder ni er av extern hjälp med den löpande bokföringen i företaget?

- Ja
- Nej

Extern hjälp

6. Vilket påstående stämmer bäst överens med ert beslut att lägga ut den löpande bokföringen till en extern part? *

Rangordna påståendena från störst påverkan till minst påverkan. Endast ett påstående kan ha störst påverkan.

	1 (Störst påverkan)	2	3	4	5 (Minst påverkan)
Vill minska företagets kostnader	☐	☐	☐	☐	☐
Trygghet att bokföringen utförs korrekt	☐	☐	☐	☐	☐
Anser att det inte finns tid att hålla på med bokföring	☐	☐	☐	☐	☐
Skapa legitimitet mot företagets intresser genom att redovisningen utförs av oberoende part	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetensen saknas i företaget	☐	☐	☐	☐	☐

7. Finns det någon ytterligare anledning till varför ni valt att använda er av extern hjälp?

8. Hur många timmar per vecka anlitar ni extern hjälp för er löpande bokföring?

- 1 timme
- 2-5 timmar
- 6-10 timmar
- Vet ej

Other:

9. Använder ni er i någon utsträckning av ett bokföringssystem?

Ex. Visma, E-conomic, iOrdning

- Ja
 Nej

10. Hur många timmar uppskattar du att ni arbetar själva med bokföring per vecka, trots att ni i företaget använder er av extern hjälp?

Arbete med exempelvis; administration, mejlkontakt, fakturering. Direkt kopplat till redovisning.

- 0 timmar
 0-1 timme
 2 timmar
 3 timmar
 4 timmar
 5 timmar
 Other:

11. Hur mycket uppskattar ni att den externa hjälpen kostar företaget per månad?

Ange i SEK, ex. moms

12. Har ni under det senaste året funderat på att istället sköta den löpande bokföringen internt?

- Ja
 Nej

13. Använder ni er av extern hjälp även vid upprättande av bokslut?

- Ja
 Nej

Intern hantering av bokföring

6. Vilket påstående stämmer bäst överens med ert beslut att hantera den löpande redovisningen internt? *

Rangordna påståendena från störst till minst påverkan.

	1 (Störst påverkan)	2	3	4 (Minst påverkan)
Vill minska företagets kostnader	☐	☐	☐	☐
Anser att det är tidsbesparande att sköta bokföringen själv	☐	☐	☐	☐
Kompetensen finns redan i företaget	☐	☐	☐	☐
Vill ha egen kontroll över företagets bokföring	☐	☐	☐	☐

7. Finns det någon ytterligare anledning till varför ni valt att sköta er löpande bokföring internt?

8. Hur många timmar per vecka lägger ni på löpande bokföring?

- 1 timme
 2-5 timmar
 6-10 timmar
 Fler än 10 timmar
 Vet ej
 Other:

9. Använder ni er av ett bokföringssystem?

Ex. Visma, E-conomic, iOrdning

- Ja
 Nej

10. Har ni under det senaste året funderat på att lägga ut den löpande bokföringen till tredje part?

- Ja
 Nej

11. Använder ni er av extern hjälp vid upprättande av bokslut?

- Ja
 Nej

Bilaga 2. Intervjufrågor till redovisningskonsult

---

1. Vad uppfattar ni är den huvudsakliga anledningen till att mikroföretagare vänder sig till er för hjälp med den löpande bokföringen?
2. Anser ni att mikroföretag själva har god kunskap och förståelse kring hanteringen av den löpande bokföringen och den egna ekonomin eller är just okunskapen en anledning till att de lämnar ut arbetet till en extern part?
3. Kan ni se någon ökning eller minskning i efterfrågan av redovisningstjänster bland mikroföretag under senare år? Vad tror ni är den bakomliggande faktorn/faktorer till detta?

Bilaga 3. Intervju med Skatteverket

---

1. Ser ni generellt någon skillnad mellan företag som använder sig av extern hjälp med den löpande bokföringen jämfört med företag som sköter den internt gällande kvaliteten på redovisningen?
2. Kan ni urskilja några särskilda moment i den löpande bokföringen där det ofta uppstår felaktigheter eller problem? I så fall vilka?
3. Skiljer sig er granskning av företagen beroende på om de använder sig av en redovisningskonsult jämfört med om de sköter bokföringen internt? (Det finns bland annat en fråga gällande användandet av redovisningskonsult på inkomstdeklaration 2)

Bilaga 4. Statistiska tester

Avsnitt 5.1.1

T-test för hypotes 1, råmaterial från SPSS

Group Statistics

Extern.hjälpbokföring		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Anställda	Ja	93	2,10	,898	,093
	Nej	177	2,76	1,002	,075

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
Anställda	Equal variances assumed	2,547	,112	-5,331	268	,000	-,660	,124	-,904	-,416
	Equal variances not assumed			-5,516	205,716	,000	-,660	,120	-,896	-,424

T-test för hypotes 2, råmaterial från SPSS

Group Statistics

Mikroföretag och större företag		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Tidsbesparing	1,00	88	,24	,429	,046
	,00	5	,00	,000	,000

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
Tidsbesparing	Equal variances assumed	13,013	,001	1,238	91	,219	,239	,193	-,144	,621
	Equal variances not assumed			5,222	87,000	,000	,239	,046	,148	,329

T-test för hypotes 3, råmaterial från SPSS

Group Statistics

Extern.hjälpbokföring		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Kunskapsintensiv	Ja	88	,4318	,49817	,05310
	Nej	130	,2846	,45298	,03973

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
Kunskapsintensiv	Equal variances assumed	14,869	,000	2,261	216	,025	,14720	,06511	,01886	,27554
	Equal variances not assumed			2,220	174,725	,028	,14720	,06632	,01631	,27810

Dags att prioritera Mikroföretagen!

Nådiga Lundtan, nr 5, 2015.

Text: Anna Andersson

En ny studie, utförd av två studenter vid Ekonomihögskolan i Lund, visar att mikroföretagare upplever att det blir allt svårare att bedriva sin verksamhet. En av de bidragande orsakerna till detta är de komplicerade regelverken gällande företagets redovisning som medför en otrygghet hos företagen. För att försäkra sig mot felaktigheter måste mindre företag i stor utsträckning förlita sig på extern hjälp för att hantera den löpande bokföringen. Detta är resurskrävande ur både ett kostnads- och tidsperspektiv, något som inte alla företag har råd med. "Vi glömmer hur viktiga mikroföretagen och deras utveckling är för vårt samhälle" menar författarna bakom studien och ger exemplet att även IKEA en gång var ett mikroföretag, som stöd för argumentet.

För att företagen ska kunna nå sin fulla tillväxtpotential måste de kunna fokusera på sin kärnverksamhet, inte på att hantera kvitton, verifikationer och sätta sig in och förstå krångliga regelverk. En av de viktigaste orsakerna till varför mikroföretag väljer att anlita en extern redovisningskonsult är för att de känner sig otrygga i hanteringen av den löpande bokföringen. Genom en intervju med Skatteverket kunde studiens författare konstatera att Skatteverket ser en tydlig skillnad mellan mikroföretag som använder sig av redovisningskonsult och de som inte gör det. Det förekommer många fler felaktigheter i bokföringen hos företag som sköter bokföringen internt jämfört med de som lämnar ut den till en extern part. Skatteverket har i sina kontroller under det senaste året

uppmärksammat att ett av de vanligaste felen de hittar i redovisningen hos nya företag är just fel i den löpande bokföringen. Det handlar främst om okunskap och då framförallt om att företagaren inte har förstått bokföringens betydelse och därmed inte heller tillgodosett sig kunskap kring hur den ska skötas.

Trots att det fortfarande finns otrygghet och okunskap kring bokföringen i mikroföretag visar studiens enkätundersökning att de lättnader som regeringen implementerat (propositionen "Enklare redovisning" reds. anm.) år 2011 tycks ha haft en positiv effekt för företagen. Tidigare studier har visat att kunskapsbrist var den klart största anledningen till varför man valt att använda sig av extern hjälp. I den nya studien är det däremot endast 15 procent som anger kunskapsbrist som en bidragande orsak till sitt strategibeslut vilket tyder på att förenklingarna har gynnat företagen.

Men arbetet med lättnader är inte över ännu. Studien visar att det fortfarande finns ett stort behov hos mikroföretagen att på ett tryggt, enkelt och snabbt sätt kunna hantera sin löpande bokföring utan att behöva använda sig av extern hjälp. Med studien hoppas författarna att fler ska intressera sig för mikrobolagens vardag och att man ska inse behovet av, och påskynda processen med utvecklingen av exempelvis ett modernt systemstöd för att hantera löpande bokföring som är anpassat för mikroföretag. Kanske är det just du som student vid ekonomihögskolan i Lund som kommer förändra framtiden för våra svenska mikroföretag?